

Challenges of Pronouncing and Applying Thai Tone Rules Faced by Vietnamese Learners

ปัญหาในการออกเสียงวรรณยุกต์และการผันเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยของผู้เรียนชาวเวียดนาม

Pham Phuong Linh

ฟาม เฟื่อง ฝิง

Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University, Thailand

Nathasorn Angsuwiriya*

นฐกร อังสุวิริยะ

Corresponding author*

e-mail: natha.a@psu.ac.th

Received 17-03-2025

Revised 25-07-2025

Accepted 26-08-2025

Doi: 10.69598/artssu.2025.4810.

How to Cite:

Linh, P. P., & Angsuwiriya, N.
(2025). Challenges of
Pronouncing and Applying Thai
Tone Rules Faced
by Vietnamese Learners. *Journal
of Arts and Thai Studies*, 47(3),
E4810 (1-21).

Keywords: tonal system, tonal
rules, Thai language, Vietnamese
language

คำสำคัญ: ระบบวรรณยุกต์, การผัน
เสียงวรรณยุกต์, ภาษาไทย, ภาษา
เวียดนาม

Abstract

Background and Objectives: Thai is considered as a foreign language for Vietnamese learners. Developing the teaching of Thai as a foreign language plays an important role in economic, tourism, and educational contexts. However, foreign learners often encounter significant obstacles in learning Thai, particularly its tonal system, which is a crucial factor affecting word meaning. Generally, this obstacle poses a significant challenge for learners whose native language lacks a tonal system, often resulting in difficulties in pronunciation and in distinguishing tonal variations. In the case of Vietnamese learners, although they are familiar with tonal systems, they still encounter difficulties in practicing pronunciation and memorizing tonal rules that do not exist in the Vietnamese phonological system. Moreover, mastering tonal rules also requires an understanding of the structural components of the Thai language, such as the “triyang” (consonant classes), vowels, and final consonants, which presents a considerable challenge. For this reason, it is essential to establish teaching approaches that reduce the complexity of learning and enable learners, particularly Vietnamese students, to more easily understand and retain tonal rules, thereby improving their effectiveness in Thai pronunciation.

Methods: The researcher studied and collected information from the documents related to the tonal system of the Thai language, as presented by Kanchana Naksakul, and the tonal system of the Vietnamese language, as presented by Andreev and Gordina, Doan Thien Thuat, and Nguyen Tuong Lai. Based on the principles of Thai tonal rules according to standard Thai grammar, the researcher collected relevant knowledge, conducted comparative analyses, and employed a descriptive-analytical method to present the findings. Furthermore, a conceptual diagram illustrating the principles of Thai tone rules for Vietnamese learners was constructed to facilitate understanding.

Results: The tonal systems in Thai and Vietnamese share both similarities and differences. Thai has four tone markers and five tonal realizations, whereas Vietnamese has five tone markers and six tonal realizations. The similarities between the two languages can be observed in their tonal sounds. However, there are clear differences, such as the nga tone in Vietnamese and the falling tone (tho) in Thai, which are entirely dissimilar in both tonal contour and articulation. This indicates that Vietnamese learners may find it easier to learn the pronunciation of Thai tones compared with learners from countries without a tonal system. In order for learners to accurately distinguish and produce word tones, it is necessary to understand the fundamental knowledge of the triyang principle, vowels, and final consonants. The most important factors are the concepts of “live” and “dead” syllables, which are related to the pronunciation of tone-marked words in Thai. Vietnamese learners often have difficulty memorizing the tonal transformation rules or producing the falling tone in Thai, as Vietnamese does not have tone variations conditioned by initial consonant classes as found in Thai. In addition, the tonal transformation rules in Thai can be thoroughly explained according to the triyang principle, which classifies the number of tone markers and tonal realizations based on the consonant class. The use of conceptual diagrams to summarize knowledge about Thai tonal transformations helps learners understand the material more clearly and reduce confusion. Furthermore, it facilitates review and systematic organization of knowledge, which forms the foundation for studying more complex linguistic concepts. Such methods also enable teachers to explain and connect knowledge about tonal systems more effectively.

Application of this study: This article aims to assist instructors in applying their knowledge of the Thai tonal system and tonal transformation principles to teaching Vietnamese learners. It also seeks to summarize this knowledge into conceptual diagrams that facilitate the teaching and learning processes. These diagrams are intended to facilitate learning for both teachers and learners in the study of Thai and Vietnamese tonal rules.

Conclusions: Teaching the Thai tonal system to Vietnamese students poses significant challenges due to the differences in tonal structures between Thai and Vietnamese. Although both languages are tonal, they differ in tonal features and tonal transformation rules, especially in Thai where tonal changes depend on the initial consonants. This aspect is absent in Vietnamese. Various pedagogical approaches can be used to explain Thai tonal transformation rules. For instance, the use of minimal pairs can help learners distinguish subtle tonal contrasts at a phonemic level, while network diagrams or mapping techniques can assist in organizing and reinforcing tonal knowledge. Additionally, concept mapping supports learners in summarizing and systematically reviewing Thai tonal transformation rules. Choosing an appropriate instructional approach depends on the learner group and the specific content to be conveyed, with the goal of making tonal principles clearer, easier to retain, and more applicable in real-life communication.

บทคัดย่อ

ที่มาและวัตถุประสงค์: ภาษาไทยจัดเป็นภาษาต่างประเทศของผู้เรียนชาวเวียดนาม การพัฒนาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว และการศึกษา ทั้งนี้ ผู้เรียนต่างชาติมักพบอุปสรรคสำคัญในการเรียนภาษาไทย คือระบบเสียงวรรณยุกต์ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความหมายของคำ โดยทั่วไปอุปสรรคนี้นักจะเป็นปัญหาสำคัญต่อผู้เรียนที่ใช้ภาษาแม่ที่ไม่มีระบบวรรณยุกต์ ทำให้มักประสบปัญหาในการออกเสียงและแยกแยะระดับเสียง ในกรณีของผู้เรียนชาวเวียดนามที่จะคุ้นเคยกับระบบวรรณยุกต์ แต่ก็ยังพบอุปสรรคในการฝึกออกเสียงและจดจำหลักการผันเสียงวรรณยุกต์ที่ไม่มีในระบบเสียงภาษาเวียดนาม นอกจากนี้การเรียนรู้หลักการผันเสียงวรรณยุกต์ยังต้องอาศัยความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้างภาษาไทย เช่น ไตรยางศ์ สระ และตัวสะกด ซึ่งเป็นความท้าทายอย่างมากด้วยเหตุนี้ จึงจำเป็นต้องมีแนวทางการสอนที่ลดความซับซ้อนในการเรียนรู้ และช่วยให้ผู้เรียน โดยเฉพาะชาวเวียดนามสามารถเข้าใจและจดจำหลักการผันเสียงวรรณยุกต์ได้ง่ายขึ้น และออกเสียงภาษาไทยมีประสิทธิภาพมากขึ้น

วิธีการศึกษา: ผู้วิจัยศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับระบบวรรณยุกต์ในภาษาไทยของ Kanchana Naksakul และระบบวรรณยุกต์ในภาษาเวียดนามของ Andreev & Gordina, Doan Thien Thuat, Nguyen Tuong Lai หลักการผันเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยตามหลักภาษาไทย ผู้เขียนได้รวบรวมความรู้ เปรียบเทียบ และใช้วิธีการพรรณนาเชิงวิเคราะห์เพื่อนำเสนอผลการศึกษา และสร้างแผนภาพความคิดเกี่ยวกับหลักการผันเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยสำหรับชาวเวียดนาม

ผลการศึกษา: ระบบวรรณยุกต์ในภาษาไทยและภาษาเวียดนามมีความคล้ายคลึงและแตกต่างกัน ภาษาไทยมีรูปวรรณยุกต์ 4 รูปและเสียงวรรณยุกต์ 5 เสียง ขณะที่ภาษาเวียดนามมีรูปวรรณยุกต์ 5 รูปและเสียงวรรณยุกต์ 6 เสียง ความคล้ายคลึงระหว่างทั้งสองภาษาสามารถเห็นได้จากเสียงวรรณยุกต์ อย่างไรก็ตาม มีความแตกต่างที่ชัดเจนในเสียงหางในภาษาเวียดนามและเสียงโทในภาษาไทย ซึ่งทั้งสองเสียงนี้ไม่มีความคล้ายคลึงกันโดยสิ้นเชิง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนจากเวียดนามสามารถเรียนรู้การออกเสียงระดับเสียงวรรณยุกต์ของภาษาไทยได้ง่ายกว่าเมื่อเทียบกับผู้เรียนจากประเทศที่ไม่มีระบบวรรณยุกต์ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแยกแยะและออกเสียงวรรณยุกต์ของคำได้อย่างถูกต้องจำเป็นต้องเข้าใจความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับไตรยางศ์ สระ และตัวสะกด โดยปัจจัยที่สำคัญที่สุด คือคำเป็นและคำตาย กับการออกเสียงคำที่มีรูปวรรณยุกต์ในภาษาไทย ผู้เรียนชาวเวียดนามมักมีปัญหาในการจดจำหลักการผันเสียงวรรณยุกต์หรือการออกเสียงไทยอย่างยากลำบากในภาษาไทย เพราะภาษาเวียดนามไม่มีการเปลี่ยนแปลงเสียงวรรณยุกต์ตามพยัญชนะต้นเหมือนในภาษาไทย นอกจากนี้ หลักการผันเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยสามารถอธิบายได้อย่างละเอียดตามกฎไตรยางศ์ โดยมีการแยกแยะจำนวนรูปวรรณยุกต์และเสียงวรรณยุกต์ที่สามารถออกเสียงได้ตามกลุ่มพยัญชนะ การใช้แผนภาพความคิดเพื่อสรุปความรู้เกี่ยวกับการผันเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจและลดความสับสนเนื้อหาที่จะศึกษาได้ดีขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยทบทวนและจัดระเบียบความรู้ได้อย่างมีระบบ ซึ่งเป็นรากฐานการศึกษาความรู้ที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น ช่วยให้ผู้สอนอธิบายและเชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับวรรณยุกต์ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การประยุกต์ใช้: บทความนี้มีจุดประสงค์เพื่อช่วยให้ผู้สอนสามารถนำความรู้เกี่ยวกับระบบวรรณยุกต์และการผันเสียงวรรณยุกต์ของภาษาไทยไปใช้สอนผู้เรียนชาวเวียดนาม และสรุปความรู้เหล่านั้นเป็นแผนภาพความรู้ เพื่ออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ทั้งสำหรับผู้สอนและผู้เรียนในการศึกษาวรรณยุกต์ภาษาไทยและเวียดนาม

บทสรุป: การสอนระบบเสียงวรรณยุกต์ของภาษาไทยให้แก่ผู้เรียนที่เป็นชาวต่างชาติ โดยเฉพาะชาวเวียดนามนั้นเป็นเรื่องที่ท้าทาย เนื่องจากมีความแตกต่างในระบบเสียงวรรณยุกต์ระหว่างภาษาไทยและภาษาเวียดนาม แม้ว่าทั้งสองภาษาจะมีระบบวรรณยุกต์ แต่ลักษณะเสียงและหลักการผันเสียงนั้นแตกต่างกัน โดยเฉพาะในส่วนของการผันเสียงตามพยัญชนะต้นในภาษาไทย ซึ่งไม่ได้เกิดขึ้นในภาษาเวียดนาม วิธีการต่าง ๆ สามารถใช้อธิบายหลักการผันเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทย เช่น การใช้คู่เทียบเสียง จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความแตกต่างของเสียงในระดับที่เฉพาะเจาะจงหรือความแตกต่างในวรรณยุกต์เสียงต่าง ๆ การใช้แผนภาพเครือข่าย จะช่วยจัดระเบียบความรู้และช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจและทบทวนความรู้ได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้แผนภาพความคิดยังช่วยให้ผู้เรียนสรุปและทบทวนหลักการผันเสียงวรรณยุกต์ของภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเลือกวิธีการสอนที่เหมาะสมขึ้นอยู่กับกลุ่มผู้เรียน รวมถึงความรู้ที่ต้องการจะถ่ายทอด เพื่อให้สามารถอธิบายหลักการผันเสียงวรรณยุกต์ได้ชัดเจน ง่ายต่อการจดจำและนำไปใช้จริงได้

บทนำ (Introduction)

Plaengsorn (2017) แสดงความคิดเห็นว่า ภาษาแม่เป็นภาษาที่ผู้ใช้เรียนรู้จากครอบครัวตั้งแต่วัยทารก ในกรณีที่ภาษาต่างประเทศเป็นภาษาที่ผู้ใช้เรียนรู้ในระยะเวลาภายหลัง โดยมีจุดประสงค์เพื่อการสื่อสารกับผู้ที่มีมาจากประเทศอื่น หรือเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะด้านอื่น ๆ ภาษาต่างประเทศมีลักษณะสำคัญแตกต่างจากภาษาที่สองคือ ไม่ใช่ภาษาที่รัฐบาลรับรองทางกฎหมายให้ใช้เป็นภาษาทางการของประเทศนั้น ลักษณะที่สองคือ ภาษาต่างประเทศไม่ใช่ภาษาที่ทุกคนสามารถใช้เป็นภาษากลางเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ ดังนั้น ผู้เรียนภาษาต่างประเทศมักมีเป้าหมายเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับชาวต่างชาติ เช่น ทำงานในบริษัทข้ามชาติ ศึกษาต่อต่างประเทศ ไปทำงานในต่างแดน หรือแต่งงานกับชาวต่างชาติ เป็นต้น ด้วยเหตุนี้ การกำหนดทิศทางการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศทั้งในด้านเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว และการศึกษา เช่น ดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ดึงดูดและพัฒนาบุคลากรที่มีศักยภาพให้มาเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาและบัณฑิตศึกษาในประเทศไทย พร้อมทั้งสร้างโอกาสเพื่อการหางานในประเทศไทยหลังจากสำเร็จการศึกษาของชาวต่างชาติ เพื่อเน้นย้ำวัตถุประสงค์ในการพัฒนากำลังคนคุณภาพสูงในอนาคต

ความยากลำบากหลักของชาวต่างชาติที่เรียนภาษาไทยคือ ระบบเสียงวรรณยุกต์ Kusalasai (1973) กล่าวว่า “วรรณยุกต์คือเครื่องหมายแสดงพวกของเสียง ซึ่งมาจากศัพท์คำว่า ‘วรรณ’ ซึ่งแปลว่า สี ผิวดิน เพศ พวก หนังสือ เครื่องแสดง กับคำว่า ‘ยุกต์’ ซึ่งแปลว่า ประกอบแล้ว” ดังนั้น “วรรณยุกต์” จึงสามารถเข้าใจได้ว่า เครื่องหมายที่ประสมเข้ากับพยัญชนะเพื่อแสดงคุณลักษณะของเสียงที่ใช้แสดงระดับความสูงต่ำของเสียง ซึ่งมีผลต่อความหมายของคำ ส่วนแนวคิดของ Plaengsorn (2017) อธิบายอย่างชัดเจนว่า วรรณยุกต์ในภาษาไทยคือ การเปลี่ยนแปลงระดับเสียงขณะออกเสียงคำ ซึ่งเรียกอีกอย่างว่าเสียงสูงต่ำ การเปลี่ยนแปลงระดับเสียงนี้ทำให้ความหมายของคำที่ออกเสียงเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ปัจจุบันมีส่วนช่วยให้ภาษาไทยมีระบบคำศัพท์ที่หลากหลาย นอกจากนี้ภาษาไทยยังมีระบบคำเลียนเสียงธรรมชาติมากมายและสามารถเลียนสำเนียงภาษาต่างประเทศได้ อย่างไรก็ตาม ไม่ใช่ทุกภาษาในโลกจะมีระบบวรรณยุกต์เช่นเดียวกับภาษาไทยหรือบางภาษาในเอเชีย เช่น ภาษาจีน ภาษาเวียดนาม หรือภาษาลาว อนึ่ง ระบบวรรณยุกต์ในแต่ละภาษาก็มีความแตกต่างกัน ตัวอย่างเช่น ภาษาไทยมีเสียงโท แต่ภาษาเวียดนามไม่มีเสียงที่มีความถี่หรือระดับเสียง (frequency) ที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งแม้จะเป็นภาษาที่มีระบบวรรณยุกต์เหมือนกันแต่ก็มีเสียงแตกต่างกัน ดัง Figure 1 การเปลี่ยนแปลงความถี่ของวรรณยุกต์ในภาษาไทยมาตรฐานในหน้าที่ 5 แสดงระดับเสียงของภาษาไทย และ Figure 2 ลักษณะเสียงวรรณยุกต์ของภาษาเวียดนามในหน้าที่ 6 แสดงระดับเสียงของภาษาเวียดนาม

สำหรับผู้เรียนชาวเวียดนาม การเรียนภาษาไทยไม่ใช่เรื่องยากเกินไปในแง่ของการออกเสียงวรรณยุกต์ Lai (2018) กล่าวว่า ภาษาไทยและภาษาเวียดนามจัดอยู่ในกลุ่มภาษาคำโดด และภาษาที่มีเสียงวรรณยุกต์ แต่หากพิจารณาถึงลักษณะเฉพาะ (Phonetic characteristics) จำนวนเสียงและรูปวรรณยุกต์ พบว่าทั้งสองภาษามีความแตกต่างกัน โดยภาษาไทยมีเสียงวรรณยุกต์ 5 เสียง และรูปวรรณยุกต์ 4 รูป ในขณะที่ภาษาเวียดนามมีเสียงวรรณยุกต์ 6 เสียง และรูปวรรณยุกต์ 5 รูป และนั่นจึงเป็นอุปสรรคของผู้เรียนชาวเวียดนามในการฝึกออกเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยให้ถูกต้องตามระดับเสียง รวมถึงการจดจำและใช้หลักเกณฑ์ต่าง ๆ ในการออกเสียงคำศัพท์ ซึ่งทำให้ผู้เรียนจำนวนไม่น้อยรู้สึกยากลำบากและท้อใจ

นอกจากนี้ Watanasawad (1997) ศึกษาเรื่อง ลักษณะทางกลศาสตร์ของเสียงวรรณยุกต์ในพยางค์เสียงหนักและพยางค์เสียงเบาในภาษาเวียดนาม ซึ่งพบว่า เสียงางอยู่ในระดับกลาง /33/ เสียงเหวียนอยู่ในระดับต่ำ /22/ เสียงหยอยอยู่ในระดับกลาง-ขึ้น /321/ เสียงหงออยู่ในระดับสูง-ขึ้นที่กึ่งที่เส้นเสียง /475/ เสียงซั๊กแบ่งเป็นสองชนิด ได้แก่ เสียงซั๊ก (a) อยู่ในระดับกลาง-ขึ้น /35/ และเสียงซั๊ก (b) อยู่ในระดับสูง-ขึ้น /45/ สุดท้ายคือเสียงหนังกึ่งแบ่งเป็นสองแบบเช่นเดียวกับเสียงซั๊ก ได้แก่ เสียงหนังกึ่ง (a) อยู่ในระดับต่ำ-ตกที่กึ่งที่เส้นเสียง /271/ และเสียงหนังกึ่ง (b) อยู่ในระดับต่ำ-ตก /21/ ส่วนผลการศึกษางานวิจัยศึกษาเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบลักษณะทางกลศาสตร์ของเสียงวรรณยุกต์ไทยที่ชาวเวียดนามออกเสียงตามประสบการณ์ทางภาษา ของ Chi (2006) พบว่า เสียงสามัญมีสัทลักษณะในระดับ /43/ เสียงเอกมีสัทลักษณะในระดับ /31/ หรือ /32/ เสียงโทมีสัทลักษณะในระดับ /443/ หรือ /444/ เสียงตรีมีสัทลักษณะในระดับ /434/ หรือ /433/ และเสียงจัตวามีสัทลักษณะในระดับ /322/

กล่าวโดยสรุป เมื่อเปรียบเทียบลักษณะของระบบวรรณยุกต์เวียดนามและระบบวรรณยุกต์ไทยสามารถเห็นได้ว่าวรรณยุกต์ว่างกับวรรณยุกต์สามัญ วรรณยุกต์เหวียนกับวรรณยุกต์เอก วรรณยุกต์ซั๊กกับวรรณยุกต์ตรี และวรรณยุกต์หยอยกับ

วรรณยุกต์จัตวา ในภาษาเวียดนามยังมีวรรณยุกต์อีกสองหน่วยเสียงที่ไม่มีในภาษาไทย ได้แก่ วรรณยุกต์หงาและวรรณยุกต์หนั่ง ซึ่งมีสัทลักษณะไม่เหมือนกับระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทย ด้วยเหตุผลจากการกักที่เส้นเสียง (Glottal stop) เมื่อออกเสียงวรรณยุกต์เหล่านั้น ในขณะเดียวกัน ในภาษาไทยก็มีวรรณยุกต์โทที่ไม่มีในระบบวรรณยุกต์ของภาษาเวียดนาม (Chi, 2006)

อีกอุปสรรคที่เกี่ยวเนื่องกับการออกเสียงวรรณยุกต์คือ การจดจำหลักการผันเสียงวรรณยุกต์ ซึ่งผู้เรียนจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจอย่างแม่นยำเกี่ยวกับไตรยางศ์ สระ และตัวสะกด เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถออกเสียงวรรณยุกต์และคำในภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง

ความแตกต่างด้านระบบเสียงวรรณยุกต์และหลักเกณฑ์การผันเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยที่ซับซ้อน จึงทำให้ผู้เรียนจำนวนไม่น้อยรู้สึกยากลำบากและท้อใจ เพราะฉะนั้น ผู้เขียนจึงนำเสนอบทความนี้เพื่ออธิบายการจัดการเรียนการสอนหลักการผันเสียงวรรณยุกต์ตามหลักเกณฑ์ภาษาไทย เพื่อช่วยให้ผู้เรียนชาวต่างชาติ โดยเฉพาะชาวเวียดนาม สามารถนึก จดจำ และนำความรู้เกี่ยวกับหลักการผันเสียงวรรณยุกต์ ไปใช้ในการออกเสียงภาษาไทยได้อย่างถูกต้องและประหยัดเวลามากขึ้น

ระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยและภาษาเวียดนาม (The Tonal System of Thai and Vietnamese)

ผู้เขียนจะนำเสนอการเปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์ไทยและเวียดนามโดยสังเขป แล้วค่อยแสดงรายละเอียดระบบเสียงวรรณยุกต์ของแต่ละภาษา

ระดับเสียงวรรณยุกต์หรือสัทลักษณะของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทย ซึ่งสามารถดูจากภาพในผลงานวิจัยของ Naksakul (2016) ดังนี้

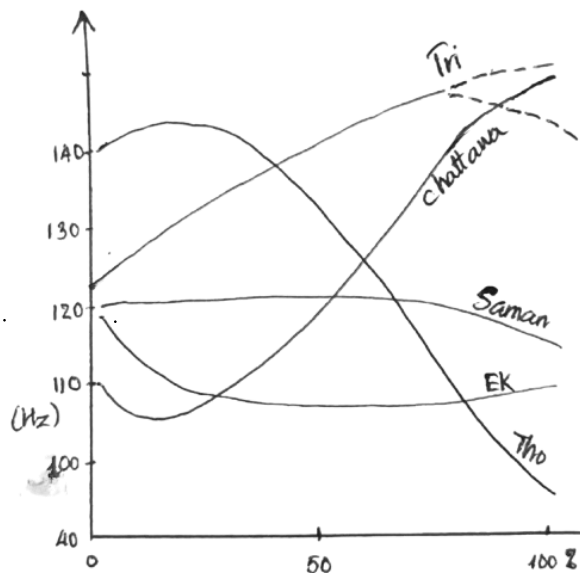
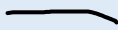
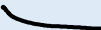
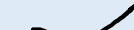

Figure 1 Variation in the Frequency of Tones in Standard Thai

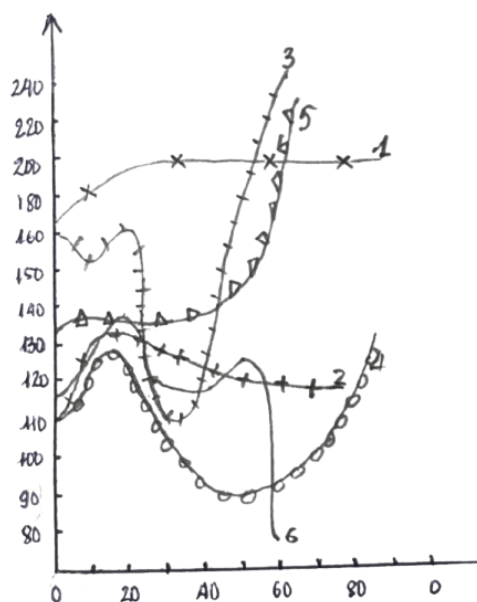
(Source: Naksakul, 2016)

จากรูปภาพข้างต้นชี้ให้เห็นว่า วรรณยุกต์ภาษาไทยประกอบมี 5 เสียง แต่หากพิจารณาตามรูปเขียนพบว่ามี 4 รูป ทั้งนี้ ผู้เขียนได้นำเสนอตารางแสดงชื่อเรียกวรรณยุกต์ รูปเขียน สัญลักษณ์แทนเสียง (IPA) และลักษณะเฉพาะของเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทย ดัง Table 1

Table 1 The Tonal System in Thai

Tonal System	Saman (1)	Ek (2)	Tho (3)	Tri (4)	Chattawa (5)
Tonal marks		◌	◌	◌	◌
IPA					
Phonetic Characteristics					
	Middle	Low	Falling	High	Rising

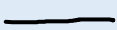
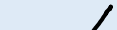
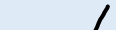
สำหรับระดับเสียงวรรณยุกต์หรือสัญลักษณ์ของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาเวียดนาม ซึ่งสามารถดูจากภาพในผลงานวิจัยของ Andreev & Gordina (1957) ดังนี้

Figure 2 Phonetic Characteristics of Vietnamese Tones

(Source: Andreev & Gordina, 1957)

ระบบวรรณยุกต์ในภาษาเวียดนามประกอบด้วยรูปวรรณยุกต์ 5 รูปและเสียงวรรณยุกต์ 6 เสียง (Thuat, 2007) อีกทั้งลักษณะวรรณยุกต์ของภาษาเวียดนาม ได้แก่ เสียงางอยู่ในระดับกลาง เสียงเหวียนอยู่ในระดับต่ำ-ตก เสียงซกอยู่ในระดับสูง-ขึ้น เสียงหอยอยู่ในระดับต่ำ-ขึ้น เสียงหงอยู่ในระดับสูง-ขึ้นที่กักที่เส้นเสียง และเสียงหน่งอยู่ในระดับต่ำ-ตกที่กักที่เส้นเสียง (Hoa, 1966; Srichampa, 1994) ผู้เขียนนำเสนอเส้นทางแสดงระดับเสียงวรรณยุกต์จาก Figure 2 ซึ่งสรุปใน Table 2

Table 2 The Tonal System in Vietnamese

Tonal System	Ngang (1)	Huyen (2)	Nga (3)	Hoi (4)	Sac (5)	Nang (6)
Tonal marks		◌	◌	◌	◌	◌
IPA						
Phonetic Characteristics						
	Mid-level	Low-falling	High-rising broken	Low-falling-rising	High-rising	Low-falling broken

ผู้เขียนได้จำลองเส้นกราฟแสดงระดับเสียงวรรณยุกต์ โดยอ้างอิงจากผลการศึกษาเกี่ยวกับวรรณยุกต์ภาษาไทย และผลการศึกษาเกี่ยวกับวรรณยุกต์ภาษาเวียดนาม จากนั้นผู้เขียนนำข้อมูลดังกล่าวมาสังเคราะห์ใน Table 1 และ Table 2 เพื่อสรุปองค์ความรู้เกี่ยวกับระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยและภาษาเวียดนามโดยรวม อีกทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนสามารถจินตนาการถึงลักษณะรูปวรรณยุกต์ รวมทั้งระดับเสียงขณะออกเสียงวรรณยุกต์ในทั้งสองภาษานี้ได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

เมื่อเปรียบเทียบ Table 1 และ Table 2 ข้างต้นแสดงให้เห็นว่า เสียงงา (1) ในภาษาเวียดนามไม่มีรูปวรรณยุกต์กำกับ และเมื่อเขียนด้วยระบบ IPA ก็ไม่ใช่สัญลักษณ์เพื่อแสดงเสียงงา เช่นเดียวกับเสียงสามัญของภาษาไทยที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์กำกับ และเมื่อเขียนด้วยระบบ IPA ก็ไม่ใช่สัญลักษณ์เพื่อแสดงเสียงสามัญเช่นกัน ถ้าเปรียบเทียบสัญลักษณ์ระหว่างเสียงงาและเสียงสามัญจะพบว่า ทั้งสองเสียงมีความคล้ายคลึงกันคือเสียงระดับกลาง อย่างไรก็ตาม มีลักษณะแตกต่างกันเล็กน้อยคือ เสียงงาในภาษาเวียดนามจะคงระดับเสียงโดยไม่ลดต่ำลง ในขณะที่เสียงสามัญในภาษาไทยจะมีแนวโน้มลดระดับเสียงให้ต่ำลงเล็กน้อยที่ท้ายพยางค์

เสียงเหวียน (2) ในภาษาเวียดนามมีรูปวรรณยุกต์ “ ◡ ” กำกับ และมักจะเรียกว่า เชื้อเหวียน ซึ่งระบบ IPA จะใช้สัญลักษณ์ “ ˊ ” แทนเสียงเหวียน ส่วนเสียงเอกในภาษาไทยมีรูปวรรณยุกต์ “ ˊ ” กำกับและมักจะเรียกว่า ไ้เอก เมื่อเขียนด้วยระบบ IPA จะใช้สัญลักษณ์ “ ˊ ” แทนเสียงเอก ถ้าเปรียบเทียบกัน เสียงเหวียนค่อนข้างคล้ายกับเสียงเอกที่ประสมกับตัวสะกด ได้แก่ แม่กน แม่กง แม่กม แม่เกว และแม่เกย หรือประสมกับคำที่มีสระเสียงยาวและไม่มีตัวสะกดประกอบ อย่างไรก็ตาม ทั้งสองเสียงยังมีความแตกต่างกันเล็กน้อยคือ เสียงเหวียนมีระดับเสียงลดต่ำลงโดยไม่เปลี่ยนทิศทาง ในขณะที่เสียงเอกจะมีแนวโน้มค่อย ๆ ลดระดับเสียงลง

นอกจากนั้น เสียงหนั่ง (6) ในภาษาเวียดนามมีรูปวรรณยุกต์ “ • ” กำกับ และมักจะเรียกว่า เชื้อหนั่ง (6) ซึ่งระบบ IPA จะใช้สัญลักษณ์ “ ˋ ” แทนเสียงหนั่ง ถ้าเปรียบเทียบกับสัญลักษณ์ของภาษาไทย เสียงหนั่งค่อนข้างคล้ายกับเสียงเอกที่ประสมกับตัวสะกด ได้แก่ แม่กน แม่กด และแม่กบ หรือประสมกับคำที่มีสระเสียงสั้นและไม่มีตัวสะกดประกอบ เสียงหนั่งมีแนวโน้มลดระดับเสียงอย่างกะทันหัน และกักที่เส้นเสียง (Glottal stop)

เสียงหงา (3) ในภาษาเวียดนามมีรูปวรรณยุกต์ “ ˆ ” กำกับ และมักจะเรียกว่า เชื้อหงา (3) ซึ่งระบบ IPA จะใช้สัญลักษณ์ “ ˆ ” แทนเสียงหงา ถ้าเปรียบเทียบกับสัญลักษณ์ของทั้งสองภาษาจะเห็นว่า ไม่มีเสียงใดในระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยที่ออกเสียงมีลักษณะใกล้เคียงกับเสียงหงาในระบบวรรณยุกต์ของภาษาเวียดนามได้ เสียงหงามีแนวโน้มว่าลดระดับเสียงให้ต่ำลงอย่างเห็นได้ชัด จากนั้นเปลี่ยนทิศทางทำให้ระดับเสียงสูงกว่าระดับเดิมอย่างกะทันหัน และกักที่เส้นเสียง (Glottal stop)

เสียงหอย (4) ในภาษาเวียดนามมีรูปวรรณยุกต์ “ ˙ ” กำกับ และมักจะเรียกว่า เชื้อหอย (4) ซึ่งระบบ IPA จะใช้สัญลักษณ์ “ ˙ ” แทนเสียงหอยเช่นเดียวกับเสียงหงา แต่ระดับเสียงแสดงในภาพที่ 2 บ่งชี้ให้เห็นว่า สัญลักษณ์ของเสียงหอยและเสียงหงาแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง เสียงหอยเริ่มต้นจากระดับเสียงที่ต่ำกว่าเสียงงา และมีระดับเสียงเท่ากับเสียงเหวียน จากนั้นระดับเสียงจะค่อย ๆ ลดต่ำลงจนเกือบเท่ากับจุดสิ้นสุดของเสียงหนั่ง แล้วค่อย ๆ ยกสูงขึ้นอีกครั้ง โดยระดับเสียงหอยตอนจบจะสูงกว่าจุดเริ่มต้นเล็กน้อย ในขณะที่เสียงหงาเริ่มต้นจากระดับเสียงสูง มีระดับเสียงคล้ายเสียงงา ช่วงต้นของการออกเสียงจะคล้ายเสียงงาและลากเสียงอยู่ช่วงสั้น ๆ ก่อนจะลดระดับเสียงลงอย่างกะทันหัน และกักที่เส้นเสียง แต่ระดับเสียงต่ำสุดของเสียงหงานั้นยังไม่ต่ำเท่าเสียงหอย หลังจากนั้นเสียงหงาจะเพิ่มระดับเสียง และสิ้นสุดที่ระดับเสียงสูงที่สุดในบรรดาเสียงวรรณยุกต์ 6 เสียงของภาษาเวียดนามสรุปคือ เสียงหอยมีการเปลี่ยนแปลงระดับเสียงอย่างนุ่มนวล ลื่นไหล ขณะที่เสียงหงามีการเปลี่ยนแปลงระดับเสียงอย่างรวดเร็ว ทำให้รู้สึกเหมือนเสียงกระเดิงหรือระเบิดแรงในน้ำเสียง ส่วนเสียงจัตวาในภาษาไทยมีรูปวรรณยุกต์ “ ˋ ” กำกับและมักจะเรียกว่า ไ้จัตวา เมื่อเขียนด้วยระบบ IPA จะใช้สัญลักษณ์ “ ˋ ” แทนเสียงจัตวา ถ้าเปรียบเทียบกับสัญลักษณ์กัน เสียงหอยค่อนข้างคล้ายกับเสียงจัตวา ทั้งสองเสียงมีแนวโน้มลดระดับเสียงลงก่อน จากนั้นเปลี่ยนทิศทางให้สูงกว่าระดับเดิม แต่เสียงหอยในภาษาเวียดนามมีปรากฏการณ์หยุดชั่วคราวในระหว่างการเปลี่ยนทิศทาง

เสียงซัก (5) ในภาษาเวียดนามมีรูปวรรณยุกต์ “ ˗ ” กำกับ และมักจะเรียกว่า เชื้อซัก (5) ซึ่งระบบ IPA จะใช้สัญลักษณ์ “ ˗ ” แทนเสียงซัก ส่วนเสียงตรีในภาษาไทยมีรูปวรรณยุกต์ “ ˊ ” กำกับและมักจะเรียกว่า ไ้ตรี เมื่อเขียนด้วยระบบ IPA จะใช้สัญลักษณ์ “ ˊ ” แทนเสียงตรี ถ้าเปรียบเทียบกัน เสียงซักในภาษาเวียดนามเริ่มต้นจากระดับเสียงที่ต่ำกว่าเสียงงา และค่อย ๆ เพิ่มระดับเสียงขึ้น จนมีระดับเสียงสูงกว่าเสียงงา และเกือบเท่ากับเสียงหงาในตอนท้ายของพยางค์ ทั้งนี้ เสียงซักจะไม่มี การเปลี่ยนแปลงระดับเสียงเมื่อรวมกับตัวสะกดต่าง ๆ ในขณะที่เสียงตรีเริ่มต้นด้วยระดับเสียงที่สูงกว่าเสียงสามัญ และค่อย ๆ เพิ่ม

ระดับเสียงในตอนท้ายของพยางค์เมื่อรวมกับตัวสะกด ได้แก่ แม่กน แม่กง แม่กม แม่เกว และแม่เกย อย่างไรก็ตาม เสียงตรีจะมีการเปลี่ยนแปลงระดับเสียงในตอนท้ายของพยางค์ โดยระดับเสียงจะลดลงเมื่อรวมกับตัวสะกด ได้แก่ แม่กก แม่กด และแม่กบ

ส่วนเสียงโทในภาษาไทยมีรูปวรรณยุกต์ “๒” กำกับ และมักจะเรียกว่า ไมโท ซึ่งระบบ IPA จะใช้สัญลักษณ์ “ˆ” แทนเสียงโท เสียงโทมักมีแนวโน้มเริ่มต้นด้วยความถี่สูง และยกระดับให้สูงขึ้นเล็กน้อย จากนั้นเปลี่ยนทิศทางลดระดับเสียงลงอย่างช้า ๆ ไปจนถึงครึ่งเส้นทาง แล้วจึงลดต่ำลงอย่างรวดเร็ว

กล่าวโดยสรุป ระบบวรรณยุกต์ในภาษาไทยและภาษาเวียดนามมีทั้งความคล้ายคลึงกันและแตกต่างกัน เสียงวรรณยุกต์ที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน ประกอบไปด้วย เสียงงา กับเสียงสามัญ, เสียงเหวียนหรือเสียงหนึ่งกับเสียงเอก, เสียงซัทกับเสียงตรี และเสียงหอยกับเสียงจัตวา ส่วนวรรณยุกต์ที่สัทลักษณะแตกต่างกันอย่างชัดเจนมีสองเสียง ได้แก่ เสียงหงาในภาษาเวียดนาม และเสียงโทในภาษาไทย ซึ่งแสดงให้เห็นว่า แม้ทั้งสองภาษามีระบบเสียงวรรณยุกต์ที่ใกล้เคียงกัน แต่ผู้เรียนชาวเวียดนามยังประสบอุปสรรคในการออกเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทย เนื่องจากภาษาไทยมีหลักการผันวรรณยุกต์ ซึ่งซับซ้อนกว่าภาษาเวียดนามที่ไม่มีหลักเกณฑ์นี้

การผันเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยเพื่อสอนชาวเวียดนาม (Thai Tone Inflection for Teaching Vietnamese Learners)

หลักเกณฑ์ระบบวรรณยุกต์มีบทบาทสำคัญในการเพิ่มจำนวนคำศัพท์ในภาษาใดภาษาหนึ่ง ตลอดจนกำหนดความหมายที่แตกต่างกันของคำที่มีองค์ประกอบเหมือนกันแต่ต่างกันที่วรรณยุกต์ เนื่องจากในภาษาที่มีระบบวรรณยุกต์ คำ ๆ หนึ่งสามารถถ่ายทอดความหมายได้หลายอย่างโดยการเปลี่ยนแปลงวรรณยุกต์ ตัวอย่างเช่น คำว่า “ไกล” และ “ใกล้” ในภาษาไทย เป็นคำที่มีวรรณยุกต์แตกต่างกันแต่มีองค์ประกอบคล้าย ๆ กัน กล่าวคือ คำว่า “ไกล” มีเสียงสามัญ หมายถึง “xa” ในภาษาเวียดนาม ขณะที่คำว่า “ใกล้” มีเสียงโท หมายถึง “gần” ในภาษาเวียดนาม ความแตกต่างทางวรรณยุกต์นี้ส่งผลให้เกิดความหมายที่ต่างกันอย่างสิ้นเชิง หากผู้ใช้ภาษาต่างชาติที่เพิ่งเริ่มเรียนภาษาไทยไม่สามารถออกเสียงวรรณยุกต์ของคำทั้งสองนี้ได้อย่างชัดเจน ก็อาจนำไปสู่ความสับสนในการสื่อสาร

ภาษาไทยและภาษาเวียดนามมีลักษณะร่วมกันคือภาษาที่มีระบบวรรณยุกต์ อย่างไรก็ตาม ทั้งสองภาษามีหลักเกณฑ์การกำหนดวรรณยุกต์ที่ต่างกันอย่างชัดเจน กล่าวคือ ในภาษาไทย การกำหนดวรรณยุกต์ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย เช่น ไตรยางศ์ สระ และตัวสะกด ซึ่งเป็นเหตุผลทำให้เสียงวรรณยุกต์ที่เกิดขึ้นไม่สอดคล้องโดยตรงกับรูปวรรณยุกต์ที่กำหนดไว้ ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือกรณีของรูปวรรณยุกต์และเสียงวรรณยุกต์ที่ใช้กับอักษรต่ำ ในทางตรงกันข้าม ภาษาเวียดนามมีลักษณะการออกเสียงวรรณยุกต์ที่สอดคล้องโดยตรงกับรูปวรรณยุกต์ที่กำหนดไว้โดยไม่มีเสียงวรรณยุกต์ที่กำกวมอยู่บนพยางค์ โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงตามองค์ประกอบอื่น ๆ ของพยางค์ เช่นในภาษาไทย ด้วยเหตุนี้ ความแตกต่างดังกล่าวในหลักเกณฑ์การกำหนดวรรณยุกต์ระหว่างสองภาษานี้ จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้ผู้เรียนชาวเวียดนามประสบปัญหาในการจดจำและใช้ระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทย

เพื่อให้ผู้เรียนสามารถจำแนกและออกเสียงวรรณยุกต์ของคำได้อย่างถูกต้อง จำเป็นต้องมีการจดจำความรู้พื้นฐานที่สำคัญซึ่งประกอบด้วย การจำแนกไตรยางศ์ ได้แก่ อักษรสูง อักษรกลาง และอักษรต่ำ การจำแนกลักษณะของสระ ได้แก่ สระเสียงสั้น สระเสียงยาว สระประสม สระเกิน พร้อมทั้งการท่องจำสระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป การแยกแยะมาตราตัวสะกดทั้ง 8 มาตรา เพื่อให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้อย่างถูกต้อง และช่วยให้การออกเสียงวรรณยุกต์ของคำเป็นไปอย่างแม่นยำ

นอกจากนี้ เนื้อหาความรู้ที่สำคัญที่สุดเกี่ยวกับการเรียนรู้หลักการผันเสียงวรรณยุกต์ตามหลักเกณฑ์ก็คือ คำเป็น คำตาย ผู้เขียนสรุปความรู้นี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจดจำได้ง่ายขึ้น ดังนี้

คำเป็นสามารถแบ่งได้เป็น 3 ชนิด ประกอบไปด้วย 1) คำที่มีสระเสียงยาวและไม่มีตัวสะกดประกอบ 2) คำที่มีสระและมีตัวสะกดประกอบ ซึ่งมีตัวสะกดเหล่านี้ ได้แก่ แม่กม [m], แม่กน [n], แม่กง [ŋ], แม่เกว [w] และแม่เกย [j] และ 3) คำที่มีสระเกินประกอบ ได้แก่ อำ [am], ไอ [aj], ไอ [aj] และเอา [aw]

คำตายสามารถแบ่งได้เป็น 2 ชนิด ประกอบไปด้วย 1) คำที่มีสระเสียงสั้นและไม่มีตัวสะกดประกอบ และ 2) คำที่มีสระและมีตัวสะกดประกอบ ซึ่งมีตัวสะกดเหล่านี้ ได้แก่ แม่กก [k], แม่กด [t] และแม่กบ [p]

ทั้งนี้ การเปรียบเทียบระหว่างคำเป็นและคำตายเพื่อจำแนกชนิดของคำมีทั้งสิ้น 3 กรณี ดังนี้

กรณีที่ 1 หากเป็นคำที่ไม่มีตัวสะกดและมีแต่พยัญชนะต้น สระ และรูปวรรณยุกต์ (ถ้ามี) ผู้เรียนเพียงจำแนกว่า สระของคำนั้นเป็นสระเสียงยาวหรือสระเสียงสั้น หากเป็นสระเสียงยาวหมายถึงคำเป็น และหากเป็นสระเสียงสั้นหมายถึงคำตาย

กรณีที่ 2 หากเป็นคำมีตัวสะกด ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องพิจารณาประเภทของสระเหมือนกับกรณีที่ 1 แต่ต้องจำแนกว่า พยัญชนะท้ายตัวนั้นอยู่ในมาตราตัวสะกดใด หากคำนั้น ๆ สังกัดหนึ่งในห้ามาตรา ได้แก่ แม่กม [m], แม่กน [n], แม่กง [ŋ], แม่เกว [w] และแม่เกย [j] คำนั้นเป็นคำเป็น หากคำนั้น ๆ มีตัวสะกดในมาตราที่เหลือ ได้แก่ แม่กก [k], แม่กด [t] และแม่กบ [p] คำนั้นเป็นคำตาย

กรณีที่ 3 กรณีสุดท้ายเป็นกรณีที่ผู้เรียนสามารถจำแนกได้ง่ายที่สุด เนื่องจากมีสระเกินเพียงสี่ตัวที่ปรากฏในกรณีนี้ ได้แก่ อำ [am], โอ [aj], ใ [aj] และเอา [aw] ผู้เรียนสามารถมั่นใจได้ว่าคำที่กำลังพิจารณาเป็นคำเป็น

Upakitsilpasarn (1990) ได้จำแนกลักษณะวรรณยุกต์ออกเป็น 2 ชนิด ดังนี้ 1) วรรณยุกต์มีรูป หมายถึง วรรณยุกต์ที่ปรากฏในคำที่มีรูปวรรณยุกต์กำกับ สามารถสังเกตได้ใน 3 กรณีคือ กรณีที่หนึ่ง รูปวรรณยุกต์จะวางไว้เหนือพยัญชนะต้น กรณีที่สอง ในคำที่มีสระ รูปวรรณยุกต์จะวางไว้เหนือสระ และกรณีที่สาม ในคำที่มีอักษรควบ รูปวรรณยุกต์จะวางไว้เหนือพยัญชนะตัวที่สอง 2) วรรณยุกต์ไม่มีรูป หมายถึง วรรณยุกต์ที่ไม่มีรูปปรากฏบนพยัญชนะ แต่จะออกเสียงตามหลักเกณฑ์การผันเสียงวรรณยุกต์ในระบบไตรยางศ์

Thonglor (1997) ได้อธิบายว่า วรรณยุกต์ไม่มีรูปมีลักษณะแตกต่างจากวรรณยุกต์มีรูป โดยวรรณยุกต์มีรูปจะมีเครื่องหมายวรรณยุกต์กำกับเหนือตัวอักษร และมีจำนวนทั้งหมด 4 เสียง ในขณะที่วรรณยุกต์ไม่มีรูปจะไม่มีเครื่องหมายวรรณยุกต์กำกับ แต่มีจำนวนเสียงถึง 5 เสียง

จากแนวคิดดังกล่าว ผู้เขียนเห็นว่าการแบ่งแยกองค์ความรู้เกี่ยวกับวรรณยุกต์เป็นสองรูปแบบ ได้แก่ วรรณยุกต์ที่มีรูป และวรรณยุกต์ไม่มีรูป และประยุกต์ใช้ในการผันเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทย จะช่วยให้ผู้เรียนชาวเวียดนามที่เรียนภาษาไทยสามารถจำแนกและเข้าใจหลักเกณฑ์การผันเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยได้ง่ายขึ้น

1. การผันเสียงวรรณยุกต์ของคำที่มีรูปวรรณยุกต์กำกับ

จากประสบการณ์ในการสอนภาษาไทยให้แก่ผู้เรียนชาวเวียดนามของผู้เขียน เห็นว่า เนื้อหาที่กล่าวถึงระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยและภาษาเวียดนาม ผู้เขียนสรุปได้ว่า ผู้เรียนชาวเวียดนามที่เรียนภาษาไทยไม่ค่อยประสบปัญหามากนักในการออกเสียงวรรณยุกต์ของคำที่มีรูปวรรณยุกต์กำกับ โดยเฉพาะเสียงสามัญ เสียงเอก เสียงตรี และเสียงจัตวา และสามารถปรับปรุงให้ชัดและดีขึ้นตามระยะเวลาที่เรียนรู้ ปัญหาหลักที่ทำให้ผู้เรียนพบความยากลำบากในการออกเสียงวรรณยุกต์คือเสียงโท ซึ่งได้กล่าวไว้ในส่วนที่ 1 นอกจากนี้ สาเหตุอีกประการหนึ่งที่ทำให้เกิดอุปสรรคคือ ในภาษาเวียดนาม รูปวรรณยุกต์และเสียงวรรณยุกต์ไม่มีการเปลี่ยนแปลงด้านการออกเสียงตามพยัญชนะต้นเหมือนในภาษาไทย เสียงวรรณยุกต์ของภาษาเวียดนามออกเสียงตรงกับรูปวรรณยุกต์ และสามารถใช้ร่วมกับพยัญชนะต้นได้ทุกตัว

ในเนื้อหาการผันเสียงวรรณยุกต์ของคำที่มีรูปวรรณยุกต์กำกับ ผู้เขียนมุ่งเน้นการจำหลักการผันเสียงวรรณยุกต์ตามไตรยางศ์ กับรูปคำเป็นและคำตาย ดังนี้

1.1 การผันเสียงวรรณยุกต์ของอักษรกลาง

Table 3 The Tonal Rules of Middle-Class Consonants

Initial Consonant	Type	Mid Tone	Low Tone	Falling Tone	High Tone	Rising Tone
Middle-class consonants	Live syllables	-	บ่า /bàa/	บ้า /bâa/	บ้า /bâa/	บ้า /bâa/
	Dead syllables	-	-	บ๊ะ /bâ?/	บ๊ะ /bâ?/	-

อักษรกลางคำเป็นผันเสียงวรรณยุกต์ได้ 4 เสียง ได้แก่ เสียงเอก เสียงโท เสียงตรี และเสียงจัตวา และผันได้ตรงรูปวรรณยุกต์ของ 4 เสียง ได้แก่ ไม่เอก ไม่โท ไม่ตรี และไม่จัตวา

Challenges of Pronouncing and Applying Thai Tone Rules Faced, E4810 (1-21)

อักษรกลางคำตายผันเสียงวรรณยุกต์ได้เพียง 2 เสียง ได้แก่ เสียงโทและเสียงตรี ยกเว้นเสียงสามัญ เสียงเอกและเสียงจัตวา และผันได้ตรงรูปวรรณยุกต์ 2 รูป ได้แก่ ไม่โทและไม่ตรี ประเด็นสำคัญที่ควรจำคือ คำที่มีลักษณะดังกล่าวและมีความหมายในภาษาไทยมีจำนวนน้อย ส่วนใหญ่มักเป็นคำเลียนเสียงธรรมชาติ คำลงท้าย หรือคำยืมจากภาษาต่างประเทศ

Table 4 Examples of Thai Words with Tonal Rules of Middle-Class Consonants

Initial Consonant	Type	Mid Tone	Low Tone	Falling Tone	High Tone	Rising Tone
Middle-class consonants	Live syllables	-	บ่า /bàa/: shoulder, inundate ป่า /pàa/: forest แก่ง /kèeng/: islet จ่าย /càaj/: to pay, distribute ต่าง /tàang/: different, each, foreign	บ้า /bâa/: be crazy, be mad ป้าย /pâaj/: bus stop, to paint, plate, label ก้ม /kôm/: bend down จ้าง /câang/: employ อ้วน /ʔûan/: fat	ก๊ง /kóng/: to drink (alcohol), cup ก๊วน /kúan/: gang, group เจ้ /cée/: elder sisiter บ๊อง /bówng/: crazy, nutty บ๊วย /búaj/: the Chinese plum; the very last	เก้ง /kèeng/: house with a Chinese style roof จ๋อ /cǎw/: chimp, ape, monkey ต้ง /tǎng/: a percentage of winnings in gambling; make fast the rope which has been hauled in เป้ง /pěeng/: fixedly; exactly ปุ๋ย /pǔj/: soundly, fertilizer
	Dead syllables	-	-	จ๊อกจ๊าก /cǎwk-cêek/: noisily, loudly ต๊ับต๊ับ /túp-táp/: thumping sound แอ๊ด /ʔét/: a term used to refer to something smaller than usual อ้วก /ʔûak/: to vomit โถกโถก /ʔòok-ʔâak/: sound like the sound of vomiting continuously	ก๊าก /kók/: gang, group ก๊อก /kók/: faucet tap โจ๊ก /cóok/: rice porridge; washy; joke; joker; copiously โป๊ะ /póʔ/: lampshade; barge; pontoon; stake trap โต๊ะ /tóʔ/: table, desk	-

สรุปได้ว่า การผันเสียงวรรณยุกต์ของอักษรกลางส่วนใหญ่จะออกเสียงตรงกับรูปวรรณยุกต์เหมือนกับการออกเสียงวรรณยุกต์ในภาษาเวียดนาม และเสียงของคำที่ออกเสียงคล้ายกันเมื่อประสมกับรูปวรรณยุกต์เดียวกันมีแค่เสียงโทและเสียงตรี อย่างไรก็ตาม สิ่งที่ผู้เรียนชาวเวียดนามมักประสบความยากลำบากในระยะเริ่มต้นของการเรียนภาษาไทย โดยเฉพาะในกรณีของอักษรกลางและอักษรสูงคือ การจำแนกความแตกต่างในการออกเสียงของคำที่มีสระเสียงสั้นและสระเสียงยาว เมื่อประสมกับรูปวรรณยุกต์เดียวกัน จากการตรวจสอบ Table 3 พบว่า คำที่ใช้สระเสียงสั้นหรือสระเสียงยาวเมื่อประสมกับไม่โทหรือไม่ตรี มักมีลักษณะเสียงที่ใกล้เคียงกัน แตกต่างกันเพียงระยะเวลาของการออกเสียงเท่านั้นว่าเป็นเสียงสั้นหรือเสียงยาว ซึ่งอาจส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความสับสนในการแยกแยะและออกเสียงได้อย่างถูกต้อง

Challenges of Pronouncing and Applying Thai Tone Rules Faced, E4810 (1-21)

ปัญหาดังกล่าวจะยิ่งเห็นได้ชัดเจนมากขึ้นเมื่อผู้เรียนฝึกการฟังถ้อยคำจากเจ้าของภาษาเมื่อสื่อสารโดยตรง มิใช่การฟังผ่านวิดีโอที่มีการบันทึกเสียงไว้ล่วงหน้า เนื่องจากผู้พูดภาษาไทยจากแต่ละภูมิภาคของประเทศมีสำเนียง (Accent) และวิธีการออกเสียงที่แตกต่างกันไปตามบริบททางภูมิศาสตร์และสังคม ความหลากหลายของสำเนียงจึงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้ผู้เรียนชาวเวียดนามมีความยากลำบากในการแยกแยะเสียงสระและวรรณยุกต์ได้อย่างถูกต้องและแม่นยำ

1.2 การผันเสียงวรรณยุกต์ของอักษรสูง

Table 5 The Tonal Rules of High-Class Consonants

Initial Consonant	Type	Mid Tone	Low Tone	Falling Tone	High Tone	Rising Tone
High-class consonants	Live syllables	-	ข่าว /khàa/	ข้า /khâa/	-	-
	Dead syllables	-	-	-	-	-

อักษรสูงคำเป็นผันเสียงวรรณยุกต์ได้ 2 เสียง ได้แก่ เสียงเอกและเสียงโท และผันได้ตรงรูปวรรณยุกต์ 2 รูป ได้แก่ ไม่เอกและไม่โท

Table 6 Examples of Thai Words with Tonal Rules of High-Class Consonants

Initial Consonant	Type	Mid Tone	Low Tone	Falling Tone	High Tone	Rising Tone
High-class consonants	Live syllables	-	ข่าว /khàaw/: news, information	ห้อง /hǎwŋ/: room	-	-
			ผ่อน /phǎwn/: slacken	ผ้า /phâa/: cloth		
			ส่ง /sǎng/: to send or deliver	ฝ้าย /fâaj/: cotton		
			ถ่าน /thàan/: charcoal	ถ้วย /thǔaj/: cup, bowl		
			ฝ่าย /fâaj/: group, side	ส้ม /sôm/: orange, sour		

สรุปได้ว่า การผันเสียงวรรณยุกต์ของอักษรสูงยังคงออกเสียงตรงกับรูปวรรณยุกต์เหมือนกับการออกเสียงวรรณยุกต์ในภาษาเวียดนาม แต่การผันเสียงวรรณยุกต์ของอักษรสูงเมื่อเปรียบเทียบกับอักษรกลางเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนทั้งจำนวนรูปวรรณยุกต์และเสียงวรรณยุกต์ที่สามารถผันได้ลดลง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คำที่มีอักษรสูงและมีรูปวรรณยุกต์กำกับสามารถผันเสียงวรรณยุกต์ได้เฉพาะในกรณีที่เป็นการผันคำเป็นเท่านั้น

1.3 การผันเสียงวรรณยุกต์ของอักษรต่ำ

Table 7 The Tonal Rules of Low-Class Consonants

Initial Consonant	Type	Mid Tone	Low Tone	Falling Tone	High Tone	Rising Tone
Low-class consonants	Live syllables	-	-	ง่า /ŋâa/	ง้า /ŋáa/	-
	Short dead syllables	-	-	งะ /ŋâ?/	-	-
	Long dead syllables	-	-	ง่าบ /ŋâap/	ง้าบ /ŋáap/	-

อักษรต่ำคำเป็นผันเสียงวรรณยุกต์ได้ 2 เสียง ได้แก่ เสียงโทและเสียงตรี และผันได้รูปวรรณยุกต์ 2 รูป ได้แก่ ไม่เอกและไม่โท

Challenges of Pronouncing and Applying Thai Tone Rules Faced, E4810 (1-21)

อักษรต่ำคำตายสระเสียงสั้นผันเสียงวรรณยุกต์ได้เพียง 1 เสียงคือเสียงโท และผันได้รูปวรรณยุกต์ 1 รูปคือไม้เอก ส่วนอักษรต่ำคำตายสระเสียงยาวสามารถผันเสียงวรรณยุกต์ได้ 2 เสียงคือเสียงโทและเสียงตรี และผันได้รูปวรรณยุกต์ 2 รูปคือไม้เอกและไม้โทตามลำดับ เช่นเดียวกับอักษรกลางคำตาย อักษรต่ำคำตายที่มีความหมายในภาษาไทยมีจำนวนน้อย ส่วนใหญ่มักเป็นคำเลียนเสียงธรรมชาติ คำลงท้าย หรือคำยืมจากภาษาต่างประเทศ

Table 8 Examples of Thai Words with Tonal Rules of Low-Class Consonants

Initial Consonant	Type	Mid Tone	Low Tone	Falling Tone	High Tone	Rising Tone
Low-class consonants	Live syllables	-	-	ฆ่า /khāa/: to kill, cancel ง่าย /ghāaj/: easy, simple ช่วย /chūaj/: to help ซ่อน /sŏwn/: to conceal or hide ม่าน /māan/: curtain	ม้า /māa/: horse, bench น้อย /nŏwj/: not much, a little ค้อน /khŏwn/: hammer; glance sideways จ้อ /ghŏw/: reconcile ร้อย /rŏwj/: hundred; thread; lieutenant	-
	Short dead syllables	-	-	กะ /khāʔ/: [spoken by a female] yes พะยะกะ /phāʔ-jāʔ-khāʔ/: the respectful closing phrase used by a man when addressing a royal family member of the rank Chao Fa แน่ะ /nāʔ/: used at the end of a sentence to emphasize something. ละ /lāʔ/: particle used at the end of a question, command or entreaty งก ๆ /ghŏk/: describes the state of working diligently and persistently without regard for fatigue or hardship	-	-
	Long dead syllables	-	-	ชอก ๆ /sŏwk/: to go here and there all the time without staying still แซ่บ /sāep/: delicious งอกแงก /ghŏwk-ghāek/: unsteady, unfirm, tottering วอกแวก /wŏwk-wāek/: a state of mind that is not focused or fixed on any one thing แน่นบ /nāep/: the act of running away very quickly without looking back	เค้ก /khéek/: cake โน้ต /nŏot/: note; musical notation ว้าก /wāak/: a loud crying sound, like the sound of a child crying แฉ่ด /wéet/: a loud, sharp sound; to raise one's voice ซู้ด /súut/: a sound like the hissing or sucking noise made when eating something spicy	-

สรุปได้ว่า อักษรต่ำเป็นกรณีพิเศษในหลักการผันเสียงวรรณยุกต์ของภาษาไทย เนื่องจากหากอักษรต่ำประสมกับรูปวรรณยุกต์ “ ˊ ” จะออกเสียงเป็นเสียงโท และหากประสมกับรูปวรรณยุกต์ “ ˋ ” จะออกเสียงเป็นเสียงตรี จึงส่งผลให้ผู้เรียนสับสนอย่างมากเมื่อเปรียบเทียบกับหลักการผันเสียงของอักษรกลางและอักษรสูง อักษรต่ำมีจำนวนรูปวรรณยุกต์และเสียงวรรณยุกต์ที่สามารถผันได้ลดลงเช่นเดียวกับอักษรสูง แต่สิ่งที่น่าสังเกตของอักษรต่ำคือ อักษรต่ำคำเป็นและอักษรต่ำคำตายสระเสียงสั้นซึ่งต่างใช้รูปวรรณยุกต์ “ ˊ ” ออกเสียงเป็นเสียงโท ดังนั้นการผันเสียงวรรณยุกต์ของอักษรต่ำทำให้ผู้เรียนส่วนใหญ่รู้สึกลำบากเป็นอย่างมาก

ทั้งนี้เพื่อสร้างความสะดวกสำหรับผู้เรียนในการจดจำหลักการผันเสียงวรรณยุกต์ของคำที่มีรูปวรรณยุกต์กำกับ จึงมีข้อควรจำว่า “หากเป็นอักษรกลางและอักษรสูงใส่รูปวรรณยุกต์จะออกเสียงตรงตามรูปวรรณยุกต์ แต่ถ้าเห็นอักษรต่ำที่ใส่ไม้เอกจะออกเสียงโท ใส่ไม้โทจะออกเสียงตรี”

2. การผันเสียงวรรณยุกต์ของคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์กำกับ

สำหรับเนื้อหาของส่วนนี้มักสร้างความท้าทายให้แก่ผู้เรียนที่มีทักษะการจินตนาการจำกัด หรือไม่สามารถเชื่อมโยงความรู้ได้ถ้าไม่มีภาพประกอบหรือหลักเกณฑ์ที่ชี้แนะแนวทางอย่างชัดเจน เนื่องจากคำในกลุ่มนี้ไม่ได้แสดงรูปวรรณยุกต์อย่างเฉพาะเจาะจง ซึ่งทำให้ผู้เรียนมักจดจำหลักการออกเสียงคำเหล่านั้นโดยใช้หลักเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเอง หรือท่องจำคำโดยใช้การเลียนแบบเสียงอย่างเดียว วิธีการนี้อาจก่อให้เกิดข้อผิดพลาด ซึ่งอาจส่งผลต่อทักษะการออกเสียงคำของชาวต่างชาติในภายหลัง ดังนั้น ผู้เขียนจึงนำเสนอหลักเกณฑ์ที่นิยมใช้ในการสอนหลักการผันเสียงวรรณยุกต์ของคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์กำกับให้ชาวต่างชาติอย่างละเอียดและชัดเจน ดังต่อไปนี้

2.1 การผันเสียงวรรณยุกต์ของคำที่ไม่มีตัวสะกด

Table 9 The Tonal Rules in Words Without a Final Consonant

The consonant class	Vowel	Tones	Example
Mid-class consonant	Short vowels	Low tone	กะ /kàʔ/ จุ /cùʔ/
	Long vowels	Mid tone	กา /kaa/ จู /cuu/
High-class consonant	Short vowels	Low tone	ฉะ /chàʔ/ ฝุ /phùʔ/
	Long vowels	Rising tone	ชา /khaǎ/ หู /hūu/
Low-class consonant	Short vowels	High tone	คะ /kháʔ/ ลู /lúʔ/
	Long vowels	Mid tone	คา /khaa/ โน /noo/

ผู้เรียนสามารถใช้วิธีการแยกส่วนประกอบของคำและอ้างอิงเนื้อหาใน Table 9 เพื่อทำความเข้าใจวิธีการออกเสียงของคำนั้นได้ โดยสามารถดูจากตัวอย่างการประยุกต์ใช้ในตารางดังต่อไปนี้

Table 10 Examples of Tonal Rules in Words Without a Final Consonant

Vocabulary	The consonant class	Vowel	Tones	Pronunciation
กะ	ก /k/ -> Mid-class	อะ /a/ -> Short-vowel	Low tone	/kàʔ/
เห	ห /h/ -> High-class	เอ /e/ -> Long-vowel	Rising tone	/hěe/
แพะ	พ /ph/ -> Low-class	แอะ /ɛ/ -> Short-vowel	High tone	/phéʔ/

2.2 การผันเสียงวรรณยุกต์ของคำที่มีตัวสะกด

เนื่องจากการผันเสียงวรรณยุกต์ของคำที่มีตัวสะกดขึ้นอยู่กับมาตราตัวสะกดที่ใช้ในคำนั้น ดังนั้น หลักเกณฑ์การผันเสียงวรรณยุกต์แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ หลักเกณฑ์ที่ใช้กับคำที่มีมาตราตัวสะกด [m], [n], [ŋ], [j], [w] และหลักเกณฑ์ที่ใช้กับคำที่มีมาตราตัวสะกด [k], [t], [p]

2.2.1 การผันเสียงวรรณยุกต์ของคำที่มีมาตราตัวสะกด [m], [n], [ŋ], [j], [w]

Table 11 The Tonal Rules in Words With Final Consonants [m], [n], [ŋ], [j], [w]

The consonant class	Vowel	Final Consonants	Tones	Example
Mid-class consonant	All vowels	[m], [n], [ŋ], [j], [w]	Mid tone	กาน /kaan/ จุง /cuŋ/
Low-class consonant			Mid tone	คั้น /khan/ ลุง /luuŋ/
High-class consonant			Rising tone	ขาน /khǎan/ ผัน /phǎn/

ผู้เรียนสามารถใช้วิธีการแยกส่วนประกอบของคำและอ้างอิงเนื้อหาใน Table 11 เพื่อทำความเข้าใจวิธีการออกเสียงของคำนั้นได้ โดยสามารถดูจากตัวอย่างการประยุกต์ใช้ในตารางดังต่อไปนี้

Table 12 Examples of Tonal Rules in Words With Final Consonants [m], [n], [ŋ], [j], [w]

Vocabulary	The consonant class	Vowel	Final Consonants	Tones	Pronunciation
กาน	ก /k/ -> Mid-class	อา /aa/	น /n/	Mid tone	/kaan/
บัง	บ /b/ -> Mid-class	อะ /a/	ง /ŋ/		/baŋ/
ลุง	ล /l/ -> Low-class	อุ /uu/	ง /ŋ/	Mid tone	/luuŋ/
ทน	ท /th/ -> Low-class	โอะ /o/	น /n/		/thon/
เขย	ข /kh/ -> High-class	เออ /ɛɔ/	ย /j/	Rising tone	/khǎj/
ผง	ผ /ph/ -> High-class	โอะ /o/	ง /ŋ/		/phǒŋ/

2.2.2 การผันเสียงวรรณยุกต์ของคำที่มีมาตราตัวสะกด [k], [t], [p]

Table 13 The Tonal Rules in Words With Final Consonants [k], [t], [p]

The consonant class	Vowel	Final Consonants	Tones	Example
Mid-class consonant	All vowels	[k], [t], [p]	Low tone	จุด /cùt/ กาบ /kàap/
High-class consonant			Low tone	ขาด /khàat/ เห็บ /hèep/
Low-class consonant	Short-vowel		High tone	รัก /rák/ ลบ /lóp/
	Long-vowel		Falling tone	โลด /lòot/ ภาพ /phâap/

ผู้เรียนสามารถใช้วิธีการแยกส่วนประกอบของคำและอ้างอิงเนื้อหาใน Table 13 เพื่อทำความเข้าใจวิธีการออกเสียงของคำนั้นได้ โดยสามารถดูจากตัวอย่างการประยุกต์ใช้ในตารางดังต่อไปนี้

Table 14 Examples of Tonal Rules in Words With Final Consonants [k], [t], [p]

Vocabulary	The consonant class	Vowel	Final Consonants	Tones	Pronunciation
แตก	ต /t/ -> Mid-class consonant	แอ /ɛɛ/	ก /k/	Low tone	/tɛ̀ɛk/
ขาด	ข /kh/ -> High-class consonant	อา /aa/	ด /t/	Low tone	/khàat/
รัก	ร /r/ -> Low-class consonant	อะ /a/ -> Short-vowel	ก /k/	High tone	/rak/
ภาพ	ภ /ph/ -> Low-class consonant	อา /aa/ -> Long-vowel	พ /p/	Falling tone	/phâap/

2.3 การผันเสียงวรรณยุกต์ของคำที่มีสระเกิน อำ ไอ เอา

แนวคิดของ Saksiriphol (1998) กล่าวว่าคำว่า สระเกินไม่ถูกจัดเป็นเสียงสระ เนื่องจากมีเสียงเช่นเดียวกับสระเดี่ยวบางตัว และมีการประสมกับเสียงพยัญชนะ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Uttamang (2009) อธิบายว่า สระเกินสามารถถือเป็นพยางค์ได้ เพราะมีส่วนประกอบ ได้แก่ พยัญชนะต้น สระ เสียงวรรณยุกต์ และเสียงพยัญชนะที่แฝงอยู่ในสระเกินดัง Table 15

Table 15 Analysis of the Components of the Special Vowel Forms /am/, /aj/, /aw/ according to IPA

Special vowel forms	Components	IPA
อำ	อะ + ม	/a/ + /m/ = /am/
ไอ	อะ + ย	/a/ + /j/ = /aj/
เอา	อะ + ว	/a/ + /w/ = /aw/

เพราะฉะนั้น สระเกินสี่ตัว ได้แก่ อำ ไอ เอา จึงจัดเป็นคำเป็น เพราะมีเสียงพยัญชนะท้ายอยู่ในกลุ่มมาตราตัวสะกดที่แสดงว่าเป็นคำเป็น ได้แก่ แม่กม [m], แม่เกว [w] และแม่เกย [j] สำหรับการผันเสียงวรรณยุกต์ของคำที่มีสระเกินจะแบ่งออกเป็น 2 หลักเกณฑ์ ดังนี้

Table 16 The Tonal Rules of Words With the Special Vowel Forms /am/, /aj/, /aw/

The tonal rules	Description	Examples
Words with tone marks	Pronunciation according to the tonal rules of words with tone marks provided	เจ้า /câw/ เข้า /khaw/ ไม่ /mâj/
Words without tone marks	Pronunciation according to the tonal rules of words with final consonants [m][n][ŋ][j][w] provided	จำ /cam/ เขา /kâw/ ไร /raj/

สำหรับคำที่มีรูปวรรณยุกต์กำกับ ผู้เรียนจะออกเสียงตามหลักเกณฑ์การผันเสียงวรรณยุกต์ของคำที่มีรูปวรรณยุกต์กำกับ ตามที่ได้กล่าวไว้ในหัวข้อ “การผันเสียงวรรณยุกต์ของคำที่มีรูปวรรณยุกต์กำกับ” ตัวอย่างเช่น คำว่า “เจ้า” ออกเสียงเป็นเสียงโท เนื่องจากพยัญชนะต้น “จ” เป็นอักษรกลาง เมื่อผสมกับสระ “เอา” ซึ่งเมื่อนำมาเทียบกับ Table 15 แล้วจะเห็นว่า “เอา” มาจาก “อะ

+ ว” และในคำนี้มีรูปวรรณยุกต์โทกำกับ ดังนั้นเมื่อนำมาเทียบกับ Table 3 และข้อควรจำที่ตั้งไว้ว่า “หากเป็นอักษรกลางและอักษรสูงใส่รูปวรรณยุกต์จะออกเสียงตรงตามรูปวรรณยุกต์ แต่ถ้าเห็นอักษรต่ำที่ใส่ไม้เอกจะออกเสียงโท ใส่ไม้โทจะออกเสียงตรี” หมายความว่า เสียงโทจะออกเสียงตรงตามรูปวรรณยุกต์โท คำนี้จึงออกเสียงเป็น /caw/

สำหรับคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์กำกับ ผู้เรียนจะออกเสียงตามหลักเกณฑ์การผันเสียงวรรณยุกต์ของคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์กำกับ ดังที่ได้กล่าวไว้ในหัวข้อ “การผันเสียงวรรณยุกต์ของคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์กำกับ” โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรให้ความสำคัญกับเนื้อหาในหัวข้อ “การผันเสียงวรรณยุกต์ของคำที่มีมาตราตัวสะกด [m], [n], [ŋ], [j], [w]” เนื่องจากตามที่เนื้อหาได้นำเสนอใน Table 15 ว่า สระทั้ง 4 ตัวมีองค์ประกอบของมาตราตัวสะกด [m], [j], และ [w] ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มคำเป็น ดังนั้น ผู้เรียนจึงจำเป็นต้องจดจำเพียงหลักเกณฑ์การผันเสียงวรรณยุกต์ที่สำคัญตามที่ผู้เขียนได้เสนอไว้ เพื่อสามารถออกเสียงวรรณยุกต์ของคำที่มีสระอยู่ในกลุ่ม “สระเกิน” ได้อย่างถูกต้อง ตัวอย่างเช่น คำว่า “ไร” ประกอบด้วยพยัญชนะต้น “ร” ซึ่งเป็นอักษรต่ำ และผสมกับสระ “ไอ” เมื่อนำมาเทียบกับ Table 15 จะพบว่า “ไอ” มาจาก “อะ + ย” และไม่มีรูปวรรณยุกต์กำกับ ดังนั้นตามหลักเกณฑ์ที่เสนอไว้ใน Table 11 คำนี้จึงออกเสียงเป็น /raj/

จากประเด็นต่าง ๆ ที่วิเคราะห์ในบทความนี้ ผู้เขียนได้สรุปเนื้อหาสาระที่สำคัญด้วยความประสงค์จะเป็นประโยชน์ในการจดจำการผันเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยของผู้เรียนชาวเวียดนาม ซึ่งค่อนข้างยากลำบากและสร้างความท้าทายต่อชาวต่างชาติที่เรียนภาษาไทย ดังนั้นจึงมีข้อควรจำว่า “ถ้าใส่รูปวรรณยุกต์ต้องออกเสียงตามหลักการผันเสียงวรรณยุกต์ของไตรยางศ์ แต่ถ้าไม่ใส่รูปวรรณยุกต์ต้องออกเสียงตามหลักการผันเสียงวรรณยุกต์ของตัวสะกด” ซึ่งสามารถตีความได้ว่า ในกรณีที่หนึ่งสำหรับคำที่มีรูปวรรณยุกต์กำกับ ผู้เรียนต้องสังเกตคำ ๆ นั้นใส่พยัญชนะต้นในกลุ่มใด จากนั้นจะต้องออกเสียงวรรณยุกต์ตามหลักเกณฑ์การผันเสียงวรรณยุกต์ของคำที่มีรูปวรรณยุกต์ที่ได้นำเสนอไว้ข้างต้น ที่ต้องขึ้นอยู่กับพยัญชนะต้นเป็นอักษรสูง อักษรกลาง หรืออักษรต่ำ ในกรณีที่สอง สำหรับคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์กำกับ ผู้เรียนต้องสังเกตคำ ๆ นั้นมีตัวสะกดหรือไม่มีตัวสะกด ถ้าคำนั้นมีตัวสะกดจะออกเสียงตามหลักเกณฑ์ที่นำเสนอไว้ใน Table 9 ในทางตรงกันข้าม ถ้าคำนั้นไม่มีตัวสะกดจะออกเสียงตามหลักเกณฑ์ที่นำเสนอไว้ใน Table 11 และ Table 13 ส่วนในกรณีของคำที่มีสระเกินก็ขึ้นอยู่กับหลักเกณฑ์ของคำเป็นที่มีรูปวรรณยุกต์กำกับหรือคำเป็นที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์กำกับ

การสอนระบบวรรณยุกต์และการผันเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติเป็นประเด็นที่น่าสนใจ ซึ่งมีผู้วิจัยหลายคนศึกษาเกี่ยวกับปัญหานี้ เช่น

Leelapornpinit (2016) ศึกษาเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงในภาษาไทยกับภาษาจีน เพื่อประโยชน์ในการสอนภาษาไทยระดับพื้นฐานในฐานะภาษาต่างประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบระบบเสียงภาษาไทยและภาษาจีนเพื่อเป็นประโยชน์ในการสอนภาษาไทยระดับพื้นฐาน ผลการศึกษาพบว่า การเปรียบเทียบระบบสัทอักษรแทนหน่วยเสียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ระหว่างภาษาไทยกับภาษาจีน ช่วยให้ผู้สอนและผู้เรียนสามารถสังเกตเห็นเสียงที่มีลักษณะการออกเสียงที่คล้ายคลึงหรือแตกต่างกันได้อย่างชัดเจน ผู้สอนและผู้เรียนควรเลือกใช้สัทอักษรจีน (พินอิน) แทนสัทอักษรสากล (IPA) เพื่อความสะดวกในการรับรู้เสียง และช่วยพัฒนาทักษะการออกเสียงภาษาไทยให้ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษามากที่สุด นอกจากนี้ ผู้สอนควรให้ความสำคัญกับการฝึกออกเสียงพยัญชนะ สระ หรือตัวสะกดในภาษาไทยที่ไม่มีในภาษาจีนให้แก่ผู้เรียน รวมถึงการใช้แบบฝึกหัดเพิ่มเติมเพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการฟังและการพูดมากยิ่งขึ้น ยิ่งไปกว่านั้น ผู้สอนยังสามารถใช้ความรู้ด้านสัทศาสตร์มาอธิบายลักษณะการออกเสียง ตลอดจนยกตัวอย่างคำที่มีพยัญชนะ สระ หรือวรรณยุกต์ในภาษาจีนหรือภาษาอังกฤษที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับภาษาไทย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเปรียบเทียบและฝึกฝนการออกเสียงได้ง่ายขึ้น

Phechtburi & Punkhoom (2017) ศึกษาเรื่อง การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในสาธารณรัฐกัมพูชา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการเรียนรู้และการฝึกใช้ภาษาไทยของผู้เรียนที่ลงทะเบียนเรียนหลักสูตรภาษาไทย ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการออกเสียงของผู้เรียนชาวกัมพูชาคือ ภาษาเขมรไม่มีหน่วยเสียงวรรณยุกต์ และไม่มีหน่วยเสียงพยัญชนะต้นระดับเสียงสูงหรืออักษรสูง รวมถึงไม่มีเสียงของคำที่มี ห นำประกอบ ซึ่งส่งผลให้การออกเสียงเสียงจัตวาของชาวกัมพูชาจึงเป็นเรื่องลำบาก ผู้วิจัยจึงเสนอแนวทางและกลวิธีในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยให้ผู้เรียนชาวกัมพูชา เช่น พัฒนาแบบฝึกคู่เทียบเสียง (Minimal pair), ใช้วิธีการแผลงคำตามไวยากรณ์เขมร, ใช้วิธีการสอนบทเรียนเรื่องอักษร 3 หมู่ที่เชื่อมโยงกับหลักการออกเสียงอักษรนำ และใช้วิธีการเน้นย้ำหลักเกณฑ์ของระบบวรรณยุกต์ ซึ่งอาจใช้เครื่องช่วยให้เรียนรู้การผันวรรณยุกต์ โดยใช้ระบบสัทอักษร (IPA) กำกับ

Sudhinont (2024) ศึกษาเรื่อง การสอนวรรณยุกต์แก่ชาวต่างชาติที่เรียนภาษาไทย นำเสนอทั้งเครื่องหมายวรรณยุกต์เงื่อนไขการใช้เครื่องหมายวรรณยุกต์ ความสัมพันธ์ระหว่างเครื่องหมายวรรณยุกต์กับเสียงวรรณยุกต์ซึ่งเกี่ยวข้องกับเสียงสระและเสียงพยัญชนะท้ายของคำ และการถ่ายโยงการเรียนรู้เรื่องวรรณยุกต์ บทความนี้ใช้แผนภาพเครือข่าย (Networking หรือ Mapping) (Kowtrakun, 2016) ในการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างเครื่องหมายวรรณยุกต์กับเสียงวรรณยุกต์ และใช้แผนภาพทฤษฎีเส้นวรรณยุกต์ (Theory of tones: string theory) (Juyaso, 2017) เพื่ออธิบายเรื่องการถ่ายโยงการเรียนรู้เรื่องวรรณยุกต์ แผนภาพเครือข่ายมีรูปแบบการสอนโดยใช้ตารางที่มีองค์ประกอบ ได้แก่ แถวเครื่องหมายวรรณยุกต์ ประกอบด้วย ไม้เอก ไม้โท ไม้ตรี และไม้จัตวา กับแถวเสียงวรรณยุกต์ ประกอบด้วย เครื่องหมายของเสียงที่เขียนเป็น IPA และ สัทลักษณะของเสียงที่มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ตารางนี้ใช้รูปลูกศรเพื่อระบุสัทลักษณะของเสียงที่สอดคล้องกับเครื่องหมายวรรณยุกต์ขึ้นอยู่กับการสังเกตที่กำหนดไว้ เช่น อักษรต่ำ คำตาย สระเสียงสั้น ที่ใส่ไม้เอก จะมีรูปลูกศรชี้ทางในช่องสัทลักษณะของเสียงโท ส่วนแผนภาพทฤษฎีเส้นวรรณยุกต์ แสดงความรู้ด้านพื้นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยโดยใช้ภาพประกอบ ดังนี้

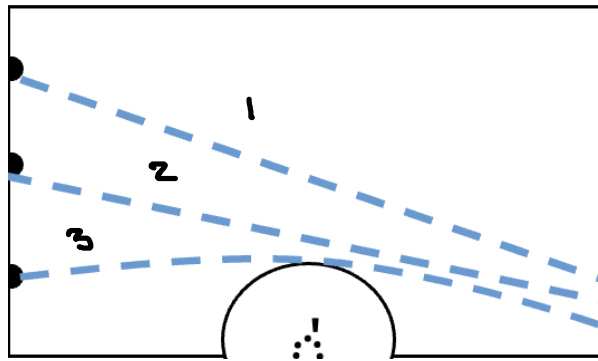

Figure 3 Diagram of tone contour theory: The 'Mai Ek' tone mark (') in Thai

(Source: Juyaso, 2017)

แผนภาพทฤษฎีเส้นวรรณยุกต์ดังกล่าวแสดงพื้นเสียงไตรยางศ์สำหรับคำที่มีรูปวรรณยุกต์ ซึ่งสามารถตีความได้ว่า เส้นที่ 1 แสดงพื้นเสียงต่ำของอักษรสูงสำหรับคำที่ใส่ไม้เอก เส้นที่ 2 แสดงพื้นเสียงต่ำของอักษรกลางสำหรับคำที่ใส่ไม้เอก และเส้นที่ 3 แสดงพื้นเสียงสูงต่ำของอักษรต่ำสำหรับคำที่ใส่ไม้เอก วิธีนี้ช่วยให้ผู้เรียนสามารถจินตนาการรูปแบบพื้นเสียงของอักษรสามหมู่เมื่อมีองค์ประกอบแสดงคำหนึ่งคำเป็นคำเป็นหรือคำตาย หรือเมื่อคำนั้นประสมกับรูปวรรณยุกต์ (Sudhinont, 2024)

กล่าวโดยสรุป การคัดเลือกวิธีการถ่ายทอดความรู้การผันเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยให้แก่ชาวต่างชาติควรพิจารณาจากปัจจัยหลายประการของผู้เรียน เช่น ความรู้พื้นฐานด้านภาษาศาสตร์และหลักภาษาไทย ระบบสัทศาสตร์และสรีรวิทยาของภาษาแม่ ความสามารถในการรับรู้และเชื่อมโยงความรู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น ทั้งนี้ ผู้สอนสามารถประเมินและเลือกใช้วิธีการถ่ายทอดความรู้ที่เหมาะสมกับพื้นฐานของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นแนวทางที่การเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Student-centered learning)

นอกเหนือจากลักษณะภาษาแม่ ผู้สอนต้องการพิจารณาถึงปัจจัยด้านวิธีการถ่ายทอดความรู้และกระบวนการเรียนรู้ภาษาแม่จากระบบการศึกษาในประเทศที่ผู้เรียนอาศัยอยู่ด้วย สำหรับผู้เรียนชาวเวียดนามได้รับความรู้เกี่ยวกับภาษาเวียดนามจากระบบการศึกษาของประเทศเวียดนามย่อมส่งผลต่อแนวทางในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ รวมถึงภาษาไทยด้วย ผู้เขียนพบว่า การนำเสนอความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การผันเสียงวรรณยุกต์ของภาษาไทยในรูปแบบแผนผังความคิดที่มีลักษณะกระชับและเป็นระบบ สามารถช่วยส่งเสริมความเข้าใจในภาพรวมของหลักเกณฑ์ด้านวรรณยุกต์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในกรณีของผู้เรียนชาวเวียดนาม ซึ่งมักประสบปัญหาในการทำความเข้าใจระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยที่มีความซับซ้อน การจัดระบบความรู้ดังกล่าวจึงถือเป็นแนวทางที่เหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนชาวเวียดนาม ทั้งนี้ รายละเอียดของหลักเกณฑ์การผันเสียงวรรณยุกต์ดังกล่าวจะนำเสนอในหัวข้อถัดไป

แผนภาพความคิดการผันเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทย (A Concept Map of Thai Tone Inflection)

จากความรู้ในเรื่องระบบวรรณยุกต์และการผันเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทย ผู้เขียนจึงได้สรุปสาระสำคัญโดยใช้แผนภาพเป็นสื่อประกอบ เพื่อให้เห็นภาพรวมของหลักเกณฑ์นี้และเป็นแนวทางการสอนวรรณยุกต์ภาษาไทยให้แก่ชาวต่างชาติ โดยเฉพาะชาวเวียดนามที่เรียนภาษาไทย ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถจินตนาการและเข้าใจวรรณยุกต์ภาษาไทยได้ง่ายขึ้นดัง Figure 4

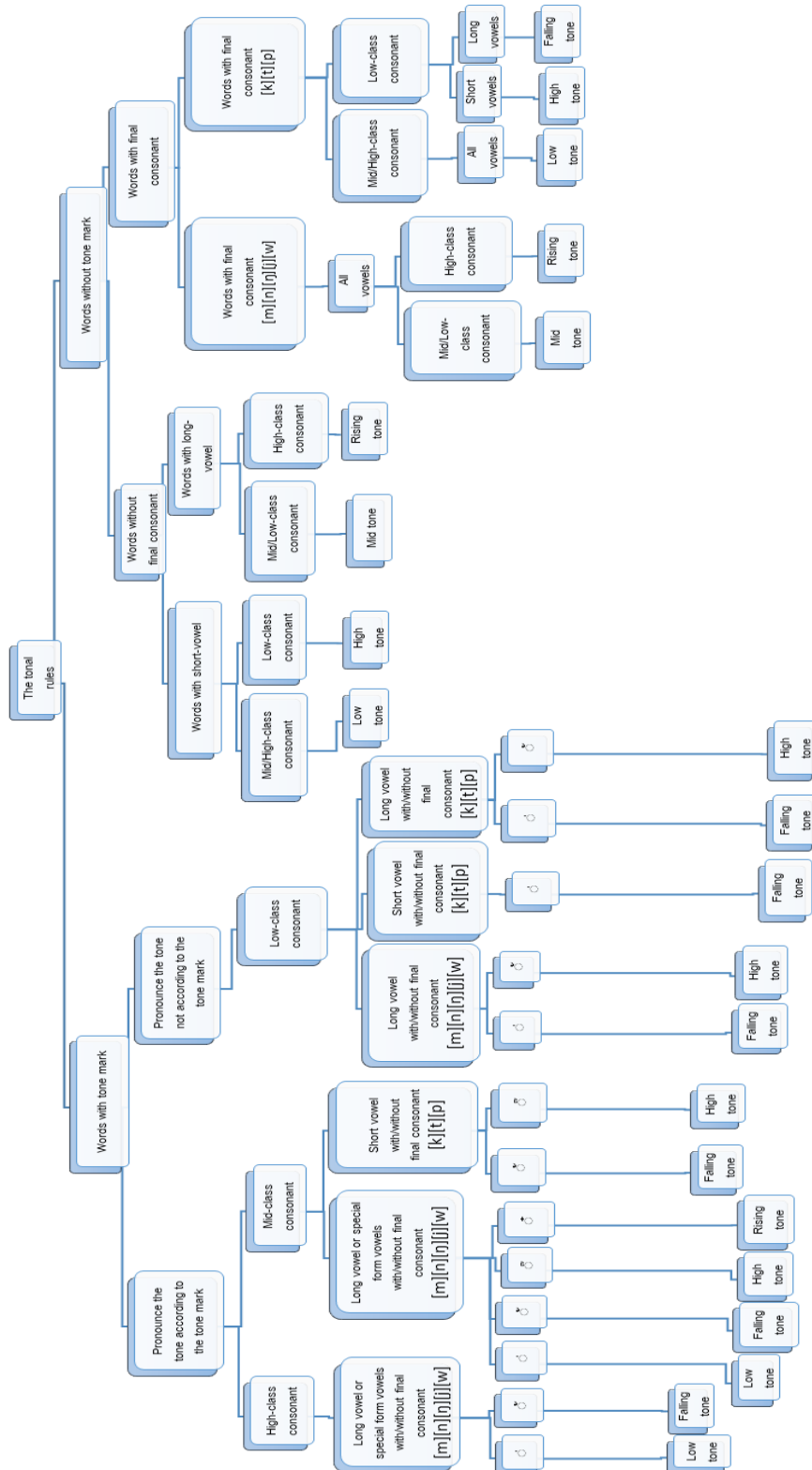

Figure 4 Concept Map of the Tonal Rules in Thai
(Source: Linh & Angsuwiriya, 2025)

การสรุปความรู้เกี่ยวกับการผันเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยและการสร้างแผนภาพดัง Figure 4 ได้รับแรงบันดาลใจจากวิธีการเรียนรู้ด้วยแผนภาพความคิดหรือผังมโนทัศน์ (Mindmap) ผู้เขียนได้ออกแบบแผนภาพความคิดที่เรียบง่ายโดยเน้นการสรุปสาระสำคัญของการผันเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยให้กระชับและเข้าใจได้ง่าย

ทั้งนี้ผู้เขียนมองว่า การใช้แผนภาพความคิดนี้จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถนึกภาพและสังเคราะห์องค์ความรู้ที่สำคัญเกี่ยวกับการผันเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยได้ทั้งก่อนและหลังการเรียนเนื้อหา เมื่อผู้เรียนดูแผนภาพความคิดก่อนเริ่มเรียน พวกเขาสามารถเข้าใจภาพรวมของเนื้อหาที่จะเรียนรู้ ช่วยลดความสับสนหรือความไม่ชัดเจนในเนื้อหาที่จะศึกษา ประเด็นนี้คล้ายกับการมองเห็นตัวอักษรของภาษา ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนทราบจำนวนและลักษณะของตัวอักษร รวมถึงวิธีการออกเสียง แม้ว่ายังไม่มีความรู้มาก่อน

นอกจากนี้ แผนภาพความคิดยังช่วยให้ผู้เรียนสามารถทบทวนและจัดระเบียบความรู้ได้อย่างมีโครงสร้างในรูปแบบแผนผังต้นไม้ ในขั้นตอนนี้ ผู้เรียนได้มีความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับระบบวรรณยุกต์และการผันเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทย ซึ่งความรู้นี้จะป็นรากฐานสำคัญในการศึกษาความรู้ที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น เช่น อักษรควบหรืออักษรนำ ประเด็นนี้อาจเปรียบได้กับตารางธาตุซึ่งถูกสร้างขึ้นเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถจดจำความรู้หลักที่ได้เรียนไปแล้ว และใช้เป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจเนื้อหาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

สำหรับผู้สอน แผนภาพความคิดนี้ช่วยให้การอธิบาย การเชื่อมโยง และการเรียบเรียงความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวรรณยุกต์อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ ผู้สอนยังสามารถใช้แผนภาพความคิดเพื่อทบทวนเนื้อหาที่ผู้เรียนเคยเรียนมา หรือใช้เป็นสื่อเกริ่นนำสู่บทเรียนใหม่ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งช่วยประหยัดเวลาและหลีกเลี่ยงการอธิบายซ้ำเพื่อช่วยให้ผู้เรียนระลึกถึงความรู้เดิมได้ง่ายขึ้น

กล่าวโดยสรุป แผนภาพความคิดการผันเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยนี้สามารถนำไปใช้ได้กับทุกกลุ่มผู้เรียน ผู้สอน และผู้วิจัยที่สนใจในหัวข้อนี้ การประยุกต์ใช้แผนภาพความคิดดังกล่าวให้ประโยชน์ที่แตกต่างกันไปตามความต้องการและวัตถุประสงค์ของผู้ใช้

บทสรุป (Conclusion)

ระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยเป็นความรู้ที่ซับซ้อนสำหรับชาวต่างชาติ โดยเฉพาะผู้ที่มาจากประเทศที่ใช้ภาษาที่ไม่มีระบบวรรณยุกต์ ผู้เรียนเหล่านี้มักจะคุ้นเคยกับการออกเสียงตามการเน้นเสียง (Stress) เช่น ภาษาอังกฤษ ฯลฯ การแยกแยะและออกเสียงวรรณยุกต์ตามหลักภาษาไทยจึงเป็นเรื่องยาก ปัญหาทั่วไปที่พบในหมู่ผู้เรียนจากประเทศเหล่านี้คือการออกเสียงระดับเสียงเดียว (Monotone) ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความหมายของคำ เช่น ไม้ม้วนไม้ม้วน /mai mai mai mai mai/ (Ornkanya Anansapsuk, 2021) นับเป็นเรื่องยากต่อการจำแนกเสียงวรรณยุกต์สำหรับผู้เรียนที่มาจากประเทศที่ไม่มีระบบวรรณยุกต์กลุ่มนี้

อย่างไรก็ตาม ปัญหานี้ไม่ใช่อุปสรรคใหญ่สำหรับชาวเวียดนามที่เรียนภาษาไทย เนื่องจากภาษาเวียดนามก็มีระบบวรรณยุกต์ โดยมีรูปวรรณยุกต์ 5 รูปและเสียงวรรณยุกต์ 6 เสียง ซึ่งมีจำนวนมากกว่าภาษาไทยที่มีรูปวรรณยุกต์ 4 รูปและเสียงวรรณยุกต์ 5 เสียง ถึงแม้ว่าทั้งสองภาษามีความคล้ายคลึงกันในการออกเสียงวรรณยุกต์ เช่น เสียงงากับเสียงสามัญ เสียงเหียนหรือเสียงหนึ่งกับเสียงเอก เสียงซกกับเสียงตรี และเสียงหยอกกับเสียงจัตวา แต่ลักษณะเสียงวรรณยุกต์ของทั้งสองภาษานี้ยังคงมีความแตกต่างกัน โดยเฉพาะเสียงหงาในภาษาเวียดนามและเสียงโทในภาษาไทย ซึ่งเป็นจุดที่สร้างความยากลำบากให้แก่ชาวเวียดนามในการออกเสียงโทให้ถูกต้องตามหลักภาษาไทย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chi (2006) ที่กล่าวไว้ว่า คนเวียดนามที่มีประสบการณ์ทางภาษาน้อยและคนเวียดนามที่มีประสบการณ์ทางภาษามาก ออกเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยมีความแตกต่างในวรรณยุกต์เอกในพยางค์ตายสระเสียงสั้น วรรณยุกต์โทในพยางค์ตายสระเสียงยาว วรรณยุกต์ตรี และวรรณยุกต์จัตวา แต่มีลักษณะคล้ายคลึงกันในการออกเสียงวรรณยุกต์สามัญ วรรณยุกต์เอกในพยางค์เป็น และพยางค์ตายสระเสียงยาว รวมกับวรรณยุกต์โทในพยางค์เป็น โดยภาพรวมแสดงให้เห็นว่า คนเวียดนามที่มีการฝึกฝนออกเสียงภาษาไทยในระยะเวลาค่อนข้างนานในกรณีนี้เป็น 4 ภาคการศึกษา สามารถออกเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยใกล้เคียงกับวรรณยุกต์ที่คนไทยออกเสียง

อีกประเด็นหนึ่งคือ หลักการผันเสียงวรรณยุกต์ของภาษาไทยมีการเปลี่ยนแปลงตามอักษรสามหมู่หรือไตรยางศ์ ได้แก่ อักษรสูง อักษรกลาง และอักษรต่ำ สิ่งนี้แตกต่างจากภาษาเวียดนามอย่างสิ้นเชิง เนื่องจากพยัญชนะในภาษาเวียดนามไม่ได้แบ่งออกเป็นกลุ่มเหมือนในภาษาไทย อีกทั้ง เสียงวรรณยุกต์ในภาษาเวียดนามก็ไม่เปลี่ยนแปลงตามพยัญชนะต้น และโครงสร้าง

พยางค์ กล่าวคือ เมื่อเห็นรูปวรรณยุกต์ใด ก็ออกเสียงตรงกับเสียงวรรณยุกต์ของรูปวรรณยุกต์นั้นโดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงเสมอ ดังนั้น เมื่อเริ่มเรียนภาษาไทย ผู้เรียนที่เป็นชาวต่างชาติ โดยเฉพาะชาวเวียดนามอาจรู้สึกสับสนและลำบากกับหลักเกณฑ์จำนวนมากที่ต้องจดจำ

มีวิธีการหลายวิธีที่สามารถนำมาใช้เพื่ออธิบายเกี่ยวกับหลักการผันเสียงวรรณยุกต์ของภาษาไทยให้ชาวต่างชาติ เช่น การใช้คู่เทียบเสียง (Minimal pair) ซึ่งตามที่ Plaengsorn (2017) อธิบายว่า คู่เทียบเสียงคือการใช้คำ 2 คำที่มีความหมาย และส่วนประกอบของคำเหมือนกัน แต่แตกต่างกันเพียงส่วนใดส่วนหนึ่งเท่านั้น เช่น อาจแตกต่างกันที่พยัญชนะต้น สระ ตัวสะกด หรือวรรณยุกต์ จากนั้นนำคำเหล่านั้นมาเปรียบเทียบกัน หรือการใช้แผนภาพเครือข่าย (Networking หรือ Mapping) ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและทบทวนความรู้ได้ง่ายขึ้น (Kowtrakun, 2016) อีกทั้งยังสามารถใช้แนวคิดการถ่ายทอดความรู้ผ่านการแสดงแผนภาพทฤษฎีเส้นวรรณยุกต์ (Theory of tones: string theory) (Juyaso, 2017)

ผู้เขียนเสนอแนะแนวทางการฝึกออกเสียงวรรณยุกต์และจดจำหลักเกณฑ์การผันเสียงวรรณยุกต์ของภาษาไทย ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับผู้เรียนชาวเวียดนามได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) การฝึกออกเสียงวรรณยุกต์ด้วยวิธี “Shadowing + การอัดเสียงเปรียบเทียบ”

วิธีการนี้เริ่มต้นจากการที่ผู้สอนสร้างบทอ่านที่ประกอบด้วยคำศัพท์ซึ่งมีวรรณยุกต์เดียวกัน อาจมีความหมายหรือไม่มีความหมายก็ได้ เพื่อเน้นให้ผู้เรียนฝึกอ่านออกเสียงวรรณยุกต์เดียวกันอย่างต่อเนื่องในบริบทที่ควบคุมได้ ผู้สอนให้อาสาสมัครชาวไทยอ่านออกเสียงบทอ่านดังกล่าวและอัดเสียงไว้ จากนั้นให้ผู้เรียนฟังเสียงต้นแบบ 2-3 รอบ ต่อมา ผู้เรียนแต่ละคนจะฝึกอ่านออกเสียงบทอ่านดังกล่าวที่บ้านพร้อมอัดเสียงตนเอง ส่งให้ผู้สอนตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในคาบเรียนถัดไป วิธีการนี้ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเปรียบเทียบการออกเสียงของตนเองกับเจ้าของภาษาได้อย่างเป็นระบบ

2) การฝึกออกเสียงวรรณยุกต์ด้วย Google Translate หรือ ChatGPT

ผู้เรียนสามารถฝึกออกเสียงวรรณยุกต์ด้วยตนเองโดยใช้เทคโนโลยี เช่น Google Translate หรือ ChatGPT ในโหมดไม่โครโฟน โดยเริ่มจากการฝึกอ่านบทอ่านที่ได้รับมอบหมาย เมื่อออกเสียงคำใดแล้วระบบไม่สามารถรับรู้หรือแปลความหมายได้อย่างถูกต้อง ผู้เรียนจะเน้นคำนั้นในบทอ่านเพื่อฝึกซ้ำ วิธีการนี้ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักประเมินความแม่นยำในการออกเสียงของตนเองและปรับปรุงจุดบกพร่องได้ตรงจุด

3) การจัดกิจกรรม “Tone Bingo” เพื่อเสริมสร้างความสนุกในการเรียนรู้

ผู้สอนสามารถออกแบบกิจกรรมเกม “Tone Bingo” สำหรับการเรียนในชั้นเรียน โดยให้ผู้เรียนฟังเสียงวรรณยุกต์ที่อัดไว้ล่วงหน้าหรือผู้สอนออกเสียงโดยตรง จากนั้น ให้ผู้เรียนระบุคำที่ได้ยินลงในกระดาน Bingo ของตน ผู้เรียนที่สามารถจดคำได้ครบหนึ่งแถวตามรูปแบบ Bingo จะต้องออกเสียงคำในแถวนั้นอีกครั้งต่อหน้าชั้นเรียน กิจกรรมนี้ไม่เพียงส่งเสริมทักษะการฟังและฝึกออกเสียงเท่านั้น แต่ยังสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนุกสนานและมีแรงจูงใจผ่านรางวัลหรือการแข่งขันกับเพื่อน

เพื่อส่งเสริมความเข้าใจและจดจำหลักเกณฑ์วรรณยุกต์ของภาษาไทยอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เขียนเสนอแนะทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถประยุกต์ใช้ได้ทั้งในชั้นเรียน ดังนี้

1) การใช้เกม “Matching Game” เพื่อสร้างการจดจำแบบองค์รวม

ผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมเกม “Matching Game” โดยเตรียมชุดการ์ดที่แยกส่วนประกอบของคำ ได้แก่ พยัญชนะต้น สระ พยัญชนะท้าย และรูปวรรณยุกต์ จากนั้นให้ผู้เรียนจับคู่ส่วนประกอบต่าง ๆ เพื่อสร้างคำที่มีความหมาย และฝึกออกเสียงวรรณยุกต์ของคำนั้นให้ถูกต้อง วิธีการนี้ไม่เพียงช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจหลักเกณฑ์การผันวรรณยุกต์จากองค์ประกอบคำเท่านั้น แต่ยังส่งเสริมการเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ไปพร้อมกัน

2) การใช้แผนภาพความคิดเพื่อสรุปความรู้

ผู้เขียนเสนอให้ใช้แผนภาพความคิดการผันเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยที่น่าเสนอไว้ในส่วนที่ 3 โดยให้ผู้เรียนศึกษาตามคำแนะนำของผู้สอน และฝึกนำองค์ประกอบของคำมาต่อเข้าด้วยกันเพื่อสร้างคำที่มีความหมาย พร้อมทั้งฝึกออกเสียงวรรณยุกต์ให้ถูกต้อง ในทางกลับกัน ผู้สอนสามารถให้ผู้เรียนฝึก “แยกองค์ประกอบของคำ” เช่น การวิเคราะห์ว่า คำนั้นประกอบด้วย พยัญชนะ สระ ประเภทใด และมีตัวสะกดหรือไม่ ก่อนที่จะระบุวรรณยุกต์อย่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่ได้เรียนรู้

3) การใช้สีเพื่อกระตุ้นความจำทางสายตา (Visual Memory)

เพื่อเสริมสร้างการจดจำสำหรับผู้เรียนที่มีวิธีการเรียนรู้แบบ “ผู้เรียนเชิงภาพ (Visual Learners)” ผู้สอนสามารถให้ผู้เรียนใช้ปากกา 5 สี โดยแต่ละสีแทนเสียงวรรณยุกต์ทั้ง 5 เสียงของภาษาไทย ได้แก่ เสียงกลาง เสียงเอก เสียงโท เสียงตรี และเสียงจัตวา การใช้สีเพื่อเน้นวรรณยุกต์แต่ละคำในบทเรียน ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงสีเข้ากับระดับเสียงวรรณยุกต์ได้อย่างแม่นยำ

กล่าวโดยสรุป การเลือกวิธีการและรูปแบบการสอนที่เหมาะสมควรพิจารณาจากกลุ่มผู้เรียนเป็นหลัก เพื่อให้ผู้สอนสามารถนำเสนอความรู้และอธิบายได้อย่างเหมาะสมเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีที่สุดท้ายที่สุด

กิตติกรรมประกาศ (Acknowledgments)

ผู้เขียนขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ณฐกร อังศุวิริยะ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งตลอดกระบวนการเขียนและปรับแก้บทความ นอกจากนี้ บทความนี้เป็นผลลัพธ์จากรายวิชาภาษาศาสตร์ภาษาไทย สำหรับการสอนภาษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทยและภาษาไทยประยุกต์ คณะศิลปศาสตรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

รายการเอกสารอ้างอิง (References)

- Anansapsuk, O. (2021). *Thai Language Is Not as Easy as People Think: Why Do Foreigners Find It Confusing?*. Retrieved 25 February 2025, from <https://www.sti.chula.ac.th/knowledge/2936/> (In Thai)
- Andreev, N. D., & Gordina, M. V. (1957). *Sistema tonov vjetnamskogo jazyka*. [The system of tones of the Vietnamese language]. *Vestnik Leningradskogo Gosudarstvennogo Universiteta: Serija Istorii, Jazyka i Literatury [Vestnik of Leningrad State University: History, Language, and Literature Series]*, 8, 132-148. (In Russian)
- Chi, N. T. V. (2006). *A Comparative Study of Acoustic Characteristics of Thai Tones Spoken by Vietnamese According to Language Experiences*. Master Thesis, M.A. in Arts (Thai), Srinakharinwirot University, Thailand. (In Thai)
- Hoa, N. D. (1966). *Speak Vietnamese*. Rutland, Vermont: Tuttle Co.
- Juyaso, A. (2017). *Read Thai in 10 Days*. n.p.
- Kowtrakun, S. (2016). *Educational Psychology*. 12nd ed. Bangkok: Chulalongkorn University Press. (In Thai)
- Kusalasai, R. (1973). *Thai Language, Part 2: Language Principles (A Subject in the Teacher Certification Curriculum for Secondary School Teachers Under the Teachers' Council of Thailand)*. 3rd ed. Bangkok: Kurusapa Business Organization. (In Thai)
- Lai, N. T. (2014). *He thong thanh dieu tieng Thai Lan*. [Thai Language's Toning System]. *Journal of Language and Life*, 8(226), 66-71. (In Vietnamese)
- Lai, N. T. (2018). *Ngu am tieng Thai Lan trong su so sanh voi Tieng Viet*. [Thai Phonetics in Comparison With Vietnamese]. *Scientific Journal of Tan Trao University*, 4(8), 15-20. (In Vietnamese)
- Leelapornpinit, S. (2016). *A Comparative Study of Thai and Chinese Phonology for the Use of Basic Thai Language as a Foreign Language*. *Sutthiparithat Journal*, 30(93), 33-46. (In Thai)
- Linh, P. P., & Angsuwiriya, N. (2025). Figure 4 *Concept Map of the Tonal Rules in Thai*.
- Naksakul, K. (2016). *Thai Phonological System*. 8th ed. Bangkok: Academic Publishing Project, Faculty of Arts, Chulalongkorn University. (In Thai)
- Phechtburi, N., & Punkhoom, W. (2017). *Thai Language Teaching in Cambodia*. *RMUTT Suvamabhumhi Academic Journal (Humanities and Social Sciences)*, 2(1), 57-68. (In Thai)

- Plaengsorn, R. (2017). *The science of Teaching Thai as a Foreign Language*. 4th ed. Bangkok: Chulalongkorn University Press. (In Thai)
- Saksiriphol, D. (1998). *Sounds in The Thai Language*. 2nd ed. Bangkok: Srinakharinwirot University. (In Thai)
- Srichampa, S. (1994). *Vietnamese Pronunciation: Linguistic Approach*. Nakhon Pathom: Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University. (In Thai)
- Sudhinont, J. (2024). Teaching Tones to Foreigners Learning the Thai Language. *Academic Journal of Humanities and Social Sciences, Sisaket Rajabhat University*, 8(2), 21-45. (In Thai)
- Thonglor, K. (1997). *Thai Language Principles*. 10th ed. Bangkok: Amarin Printing. (In Thai)
- Thuat, D. T. (2007). *Ngu am Tieng Viet*. [Vietnamese Phonetics]. Hanoi: Vietnam National University Publishing House. (In Vietnamese)
- Upakitsilpasarn, Phraya. (1990). *Principles of The Thai Language*. Bangkok: Thaiwattanapanich Printing House (In Thai)
- Uttamang, S. (2009). *Components of Language*. Retrieved 25 February 2025, from <https://curadio.chula.ac.th/Images/Class-Onair/th/2009/th-2009-08-13.pdf> (In Thai)
- Watanasawad, K. (1997). *Coustic Characteristics of Tones in Vietnamese Stressed and Unstressed Syllables*. Master Thesis, M.A. in Art in Linguistics, Chulalongkorn University, Thailand. (In Thai)